

Saulėta, diena 50°, naktį 40°.
Saulė teka 6:27, leidžiasi 4:41

VOL. LXI

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Trečiadienis, lapkričio-November 6 d., 1974 m.

Kaina 15c

262

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

SVEIKINAME SIMA KUDIRKA IR JO ŠEIMĄ

KONGRESE BUS DAUG NAUJŲ VEIDŲ

WASHINGTONAS. — Vakar Amerikoje vyko rinkimai, pirmieji po Watergate skandalo ir prezidentų pasikeitimo. Apie 144 milijonai registruotų balsuotojų turėjo išrinkti 435 Atstovų Rūmų narius, 34 senatorius, 35 gubernatorius ir daugybę įvairių valstijų ir miestų pareigūnų. Buvo pranašaujama, kad rinkimuose dalyvaus mažas nuosimtis. Paskutiniuose 1972 metų rinkimuose, kada buvo renkamas ir prezidentas, o tuo atveju balsuojama gausiau, Amerikoje balsavo 55% žmonių. Illinois valstijoje tuo metu balsavo 79%, o Čikagoje net 80%.

Balsavimo rezultatų dar neturint, galima pasakyti, kad ir be jų kongrese būtų daug pasikeitimų, nes Atstovų Rūmuose 52 atstovai ar nekandidatavo dėl senatvės ar panoro patekti į kitus postus — į senatą. Kai kurie buvo apkaltinti įvairiais prašizengimais, aštuoni pralaimėjo pirminius rinkimus.

Senatė nebebus 9 senatorių. Septyni nutarė pasitraukti, jų tarpe sen. Gurney iš Floridos, kuris apkaltintas kyšių emimu. Keli gerai pažįstami senatoriai, kaip 30 metų senatė išbuvo sen. Fulbrightas pralaimėjo pirminius rinkimus. Sen. Sam Erwin, pagsarsjęs Watergate komiteto pirmininkas, nutarė dėl senatvės pasitraukti iš politikos ir daugiau laiko skirti meškeriojimui.

Pirmadienį Čikagos miesto meras Daley pranašavo didelę demokratų partijos pergalę. Jis pripažino, kad Watergate byla pakenkė respublikonams, tačiau pareiškė, kad dar daugiau už Watergate respublikonams pakenkė ekonominė padėtis.

Sen. Sam Erwin pastebėjo, kad milžiniška demokratų pergalė nebūtų naudinga nei partijai nei Amerikai. "Mūsų sistema tik todėl taip gerai veikia, kad ji pagrįsta dvejų partijų konkurencija. Daug gerų respublikonų gali nepatekti į kongresą ir iš to naudos Amerikai nebus", — pasakė sen. Erwinas.

Bostone balsuotojai turėjo išspręsti, ar palikti Mokyklų Komitetą, kuris yra įveltas į daug opozicijos sukėlusį vaikų vežiojimą. Cocoa Beach, Florida, 5-403 balsuotojai turėjo išspręsti sunkią problemą: ar leisti moteris tos kurortinės vietovės pajūriuose be viršutinės kostiumo dalies — "topless". Šis išpažiūros ne toks kritiškas klausimas sukėlė nemažą akciją ir polemiką tarp "topless" priešų ir draugų.

Pradejo derybas su Ispanija

MADRIDAS. — Specialus keliaujantis JAV ambasadorius Robert McCloskey pradėjo derybas su Ispanijos užsienio reikalų viceministeriu Juan Jose Rovira dėl Amerikos bazių Ispanijoje atėitės. Sutartis baigiasi tik rugsėjo mėn., bet derybos jau pradėtos, nes Ispanija reikalauja už tas bazes ne tik ginklų ir ekonominės paramos, bet siekia pilnos gynybos sutarties, kurioje Amerika pažadėtų Ispanijai ginti, jei ją kas pulsty.

Amerikos bazės Ispanijos tarpe nepopuliarios, nes jos karo atveju gali išstatyti Ispaniją į puolimų pavojų. Kairieji Ispaniai mano, kad Amerikos parama stiprina Franco režimą. Buves užsienio reikalų ministeris Ramon Serrano Suner neseniai rašė laiške, kad Ispanija neturi sprendžiamo balso karo ar taikos klausimuose, tačiau, jei greisiai įsivilimas į karą.

IS VISO PASAULIO

MANILA. — Filipinų prezidento dekretas siūlo amnestiją visiems valstybės priešams. Amnestija ragina musulmonus ir komunistus atiduoti ginklus ir grįžti į normalų gyvenimą. Filipinai siekia geresnių santykių su Kinija, Sovietų Sąjunga ir su naftą eksportuojančiomis valstybėmis.

NEW YORKAS. — Buvusi Izraelio premjerė Golda Meir gruodžio mėn. atvyks į Ameriką atidaryti Jewish Appeal aukų rinkimo kampanijos.

VIENTIANE. — Laos premjeras Souvanna Phouma grįžo iš Prancūzijos, kur jis praleido 10 savaičių po liepos 10 d. gautos širdies atakos. Premjeras, 73 metų amžiaus, pareiškė, kad jis dar tik 80% pasveikęs ir turės daugiau ilstetis.

ZAGREBAS. — Europos lengvosios atletikos pirmenybėse sovietų ilgų distancijų eikias Vladimiras Zolotnikovas buvo diskvalifikuotas ir jo bronzos medalis atiduotas Britanijos eikui, nes gydytojai ištyrė rado, kad Zolotnikovas buvo ėmęs energiją sukeliančių vaistų.

WASHINGTONAS. — Amerikos ir Sovietų Sąjungos miškininkai sudarė penkerių metų bendradarbiavimo planą, kuris ties informacijų pasikeitimą miškų kenkėjų, gaisrų, medžių kirtimo, atželdinimo ir kitose srityse.

ČIKAGA. — Du jauni juodžiai pagrobė pirmadienį Evergreen Plaza 95 ir Western 47 metų Wandą Mrozek ir jos 11 metų dukterį. Jos abi buvo sumuštos, atimti pinigai. Po 45 min. važinėjimo automobiliu abi pagrobtos buvo paleistos: viena 37 gatvė ir Wabash, kita 38 ir Wabash. Banditai toliau važinėjo Mrozek automobiliu, kuriame policija juos ir sulaukė. Pas juos rasti du žaizdiniai revolveriai ir Mrozek kredito kortelės bei 437 doleriai.

WASHINGTONAS. — Derybos tarp angliakasių ir kasyklų bendrovių nutrūko ir lapkričio 12 d. gali prasidėti kasyklų streikas, kuriame dalyvaus 120,000 darbininkų 25-iose valstijose.

TEL AVIVAS. — Izraelio policija suėmė keturis žinomus arabus veikėjus, jų tarpe vieno laikraščio redaktorių ir ištrėmė juos į Libaną. Po arabų vadų konferencijos Maroke Izraelio arabai pagyveno veiklą prieš okupacinę Izraelio valdžią.

NEW YORKAS. — Ugandos prezidentas Idi Amin pasiūlė perkelti Jungtines Tautas į savo šalies sostinę, tada jos būtų Afrikos ir viso pasaulio centre, rašo prezidentas.

NEW YORKAS. — Graikas milijonierius Aristotle Onassis atsigulė į New Yorko ligoninę pasitikrinti sveikatos. Jis užsiregistravo svetima pavardė, bet buvo greit išaiškintas. Onassis yra 68 metų.

PRASIDĖJO MAISTO KONFERENCIJA

ROMA. — Vakar sekretorius Kissingeris pasakė Pasaulio konferencijoje kalbą ir pažadėjo prisidėti prie bendrų pasaulio pastangų kovoti prieš badą. Jis siūlė steigti Jungtinių Tautų priežiūroje naują agentūrą, kuri tvarkytų paramą baduojantiems, tvarkytų prekybą maisto produktais, skatintų gamybą ir maisto atsargų sandėlius. Kissingeris mano, kad turtingos naftos valstybės galėtų daugiau prisidėti prie pasaulio skurdo mažinimo. Kissingeris įspėjo, kad Amerika nėra bedugnė jauti statinė, kuri turi parūpinti kvičijai visiems, kuriems jų trūksta.

Kissingeris siūlė steigti pasaulinį maisto atsargų sandėlį, tačiau paliekant teisę toms valstybėms, kurios deda į tą sandėlių grūdus, pasirinkti, kam jie bus duodami. Kissingeris siūlė ir Sovietų Sąjungai įsijungti į šitokią sandėlio steigimą.

Amerikos žemės ūkio sekretorius Butz pareiškė spaudai, kad pasaulio valstybės uždavinys yra padidinti maisto gamylių anksčiau neišnaudojo galimybių. Atsargos sandėliuose turėtų būti apie 60 milijonų tonų maisto.

Atsilikusiose šalyse siūloma steigti maisto sandėlius, kuriuose kenkėjai maisto nenaikintų, siūloma statyti trąšų fabrikus. Visos pasaulio valstybės turėtų teikti informaciją apie savo derlius, kad būtų žinoma, kiek bus trūkumų jau iš anksto.

Kissingeris nurodė, kad reikiama žiūrėti ir sveikatingumo klausimų, nes pasaulyje apie 500,000 žmonių apanka dėl A vitamino stokos jų dietoje. Daug žmonių kenčia mažakraujystę, nes maiste negauna geležies.

Britanijos sociologė Barbara Ward pareiškė, kad jau dabar reikiama išspręsti badaujančių reikalus, nes daug žmonių narių nesulauks kito derliaus, mirdami iš bado.

Romoje pasaulio valstybėms svarstant, kaip išgelbėti mirštančius nuo bado, Minnesotoje ūkininkai nušovė 100 veršiukų, 15 kaulių ir vieną karvę, norėdami priversti prezidentą Fordą sumažinti mėsos importus į Ameriką. Louisville, Ky., Nacionalinė ūkininkų organizacija veitui dalina žmonėms veršiukus. Išdalinta 200 veršiukų, kuriuos savanoriai augins ir šers mažiausiai 6 mėnesius.

Ryšių su maisto konferencija, Yale studentai paskelbė pasninką, skirdami savo priešpiečių pinigų pasaulio badaujančioms žmonėms.

BELFASTAS. — Šiaurinėje Airijoje nušautas dar vienas protestantas.

VELIAUSIOS ŽINIOS

◆ Amerikos Lietuvių Taryba apmokėjo Simo Kudirkos ir jo šeimos kelionę iš Maskvos į Čikagą.

◆ Halloween naktį Pasadenoje, Texas mirė 8 metų berniukas, suvalgęs vieną saldainį, kuriame kažkas įdėjo mirtiną cyanido nuodų. Policija, ieškodami nusi-kaltėlio, suėmė to berniuko tėvą. Dar keturi panašūs nuodingi saldainiai buvo išdalinti, tačiau kiti vaikai nespėjo jų paragauti.

◆ Izraelio premjeras Rabinas vakar pasakė parlamente, kad Izraelis nesiderės su palestiniečiais teroristais ir žmogžudžiais, nors arabų vadų konferencija ir nutarė perleisti Palestinos Laisvinimo Organizacijai Izraelio užimtas Jordano žemes.

◆ Valstybės prokuroro pavaduotojas H. Paterson pasitraukė iš pareigų.

◆ Valstybės sekretorius Kissingeris vakar Vatikane aplankė popiežių Paulių.

◆ Stuttgarto miesto mero rinkimuose, kurie įvyks sekmadienį, kandidatuoja ir Manfred Rommel, krikščionių demokratų kandidatas, garsaus fieldmaršalo Erwin Rommel sūnus, 45 metų amžiaus.

◆ Britų teismas davė 30 metų kalėjimo angeli Judith Ward, kuri buvo susidėjusi su aiškių teroristais ir padėjusi tris bombas, kurių sproginimas nužudė 12 žmonių.

◆ Gruzijos laikraštis Zarja Vostoka paskelbė, kad du Amerikos žydai buvo ištremti, nes jie ragino Gruzijos žydus emigruoti į Izraelį ir dalino jiems zionistinė literatūrą.

◆ Tarptautinis Valiutos Fondas apskaičiavo, kad Saudi Arabija turi užsienio valiutos atsargų 11.5 bil. dol. Daugiausia atsargų turinti V. Vokietija — 32.5 bil., toliau eina Amerika — 15.3 bil., Japonija — 13.2 bil. Po Saudi Arabijos seka Prancūzija, Iranas, Nigerija, Venecuela, Irakas ir Alžiras.

◆ Stuttgarte generolas Aleksander Haig perėmė Amerikos karo jėgų Europoje komandą. Buvusio jėgų viršininko gen. Andrew Goodpaster trumpose ceremonijose nebuvo.

Naujos energijos įstaigos direktorius Andrew Gibson, buvęs Jūrų laivų kapitonas.

KUDIRKA SKRENDĄ I AMERIKĄ

Vakar, lapkričio 5 dienos rytą, Simas Kudirka su šeima išskrido iš Maskvos ir laimingai nusileidė Franfurto aerodrome, — pranešė Amerikos Lietuvių Tarybos centras.

Kartu su Kudirka Vokietiją pasiekė jo žmona, abu vaikai ir motina, ponis Sulskenė.

Kiek palaukęs. Kudirka su šeima vakar turėjo išskristi į Ameriką.

Simas Kudirka turėjo atskristi į Čikagą, bet Alto raštinė tuo tarpu dar nežinojo, ar Kudirkai nusileis New Yorke, ar skris tiesiai į Čikagą.

100,000 protestas prie Jungt. Tautų

NEW YORKAS. — Apie 100,000 dalyvių demonstravo prie Jungtinių Tautų ir gretimose gatvėse. Demonstraciją pirmadienį suruošė Amerikos žydų organizacijų prezidentų konferencija, apimanti 32 žydų organizacijas, protestuoti palestiniečių pakvietimą į Jungtinių Tautų debatus.

Demonstracijoje kalbėjo buvęs Izraelio užsienio reikalų ministris Abba Eban, buvęs gynybos ministris Moshe Dayan, senatorius Henry Jackson, sen. Jacob Javits, miesto meras Beame, buvęs valstybės prokuroras, kandidatas į senatą, Ramsey Clark, NAACP prezidentas Roy Wilkins, Amerikos Vienųolių kalicijos atstovė sesuo Rose Thering, evangelikų atstovas pastorius dr. Arnold Olson ir Darbininkų Federacijos sekretorius Lane Kirkland.

New Yorko valstijos gubernatorių paskelbė tą dieną "Protesto prieš Terorą ir Neteislingumą diena New Yorko valstijoje".

Abba Eban pasakė, kad šioje Jungtinėje ir šioje nuotaiškoje Jungtinės Tautos atsisakytų paremti ir 10 Dievo įsakymų, vien dėl to, kad jie kilo iš Izraelio.

Korėnojus turi geresnę poziciją

MASKVA. — Pirmadienio šachmatų partija tarp kandidatų į pasaulio čempionus Anatolijaus Karpovo ir Viktoro Korėnojus buvo atidėta po 40 eilimų. Korėnojus, lošdamas baltais, panaudojo retai naudojamą Karalienės pėstininko atidarymą. Šiuo atidarymu jis kartą sumušė Karpovą 1972 metų Tarptautiniame turnyre Hastings, Anglijoje. Ir šį kartą jis turi šansą išlošti.

Korėnojus pasiskundė partijos teisėjui Alberic O'Kelly prieš 12 eilimą, kad Karpovo spoksojimas į jį, Korėnojų nervuoja ir neleidžia susikaupti. Karpovas pasiskundė, kad Korėnojus pats į jį spokso. O'Kelly abu nurodė ir liepė tęsti lošimą.

Korėnojus turėjo dar 20 minučių laiko lošti pirmadienį, kai jis paprašė leidimo partiją atidėti. Antradienį pradėjus testų lošimą, jam tos 20 min. buvo atimtos iš bendro duoto laiko.

BANGKOKAS. — Buves japonų kareivis Chicamuro Bise, 53 metų, po 30 metų slaptystės si Tailandijoje, pasidavė valdžios pareigūnams. Jis pabėgęs iš britų belaisvių stovyklos, slapstėsi kaimuose, vedė tailandietę ir gyvena mažame ūkyje. Jis pareiškė nenorį grįžti į Japoniją, tik norį susitikti su giminėmis.

Amerikos radio stotys vakar skelbė Kudirkos išvažiavimą iš Maskvos. Rinkimų dieną daug kas minėjo Čikagos atstovą kongrese Bob Hanrahan, kuris daug rūpinosi ir dirbo dėl Kudirkos paleidimo.

Simo Kudirkos išleidimo proga Amerikos spauda ir radijas vėl prisiminė gėdingą istoriją prieš ketveris metus, kada Kudirka, jau pabėgęs į JAV Pakrančių Sargybos laivą, vėliau buvo atiduotas rusams, kurie, jį žiauriai primušę, nusigabeno į savo laivą "Sovetskaja Litva". Po to įvykio visoje Amerikoje prasidėjo spontaniškos lietuvių protesto demonstracijos, kurios, reikiama manyti, irgi nemažai prisidėjo prie Kudirkos išlaisvinimo eigos.

Kudirka nemažai iškentėjęs sovietų kalėjimuose, per visą savo bylos laikotarpį vyriškai laikėsi ir nepadarė lietuviams gėdos. Jo išėjimas į laisvę buvo žymiai pagrįstas fakto, kad jo motina, ponis Sulskenė, buvo gimusi Amerikoje ir jai buvo pripažinta Amerikos pilietybė.

Viso pasaulio lietuviai, ypatingai Amerikos Lietuvių Taryba, gali tik džiaugtis šitokiu Kudirkos bylos pasibaigimu. Kartu liaskvieji lietuviai gali ir didžiulius, kad jų daugelio metų darbais, pasiryžimas išlaisvinti savo tėvynainį, baigėsi laimėjimu. Šis laimėjimas turi kartu įkvėpti išeivijos lietuvių panašias pastangas dėti ir kitų mūsų tautiečių išlaisvinimui, kaip muziku Aloyzo Jurgučio šeimos atgabendimui pas vyrą ir tėvą į Ameriką.

Turkai kuriasi Kipro šiaurėje

KYRENTA. — Kipro salos turkų užimtos vietovės turkai įsikuria būvusiuose graikų namuose, biuznuose, ir ūkiuose. Turkijos karinė valdžia tvirtina, kad turkų reikėjo čia apgyvendinti, kad graikų ūkiai, kaip citrinų plantacijos, nenukentėtų. Šiaurinė Kipro salos dalis pamažu tampa turkų provincija. Turkai atvyksta iš kitų salos vietų.

Idomu, kad turkai neapgyvendinami Famagustos mieste ir uoste, rytiniame salos gale. Spėjama, kad Turkija pasirodusi derybose atiduoti šią salos dalį graikams, jei jie sutiks su salos padalinimu.

Kyrenijoje turkai net išleido savo atskirus pašto ženklus ir pakeitė kaimų ir ūkių pavadinimus į turkiskų.

WASHINGTONAS. — Frank Carlucci, sveikatos, švietimo ir šalpos pasekretorius nominuotas ambasadoriumi Portugalijoje. Prezidentas šiomis dienomis paskirs ir daugiau pareigūnų, tačiau jis laukias iki pasibaigs rinkimai, kad galėtų paskirti ir pralaimėjusius savo vietas senatorius.

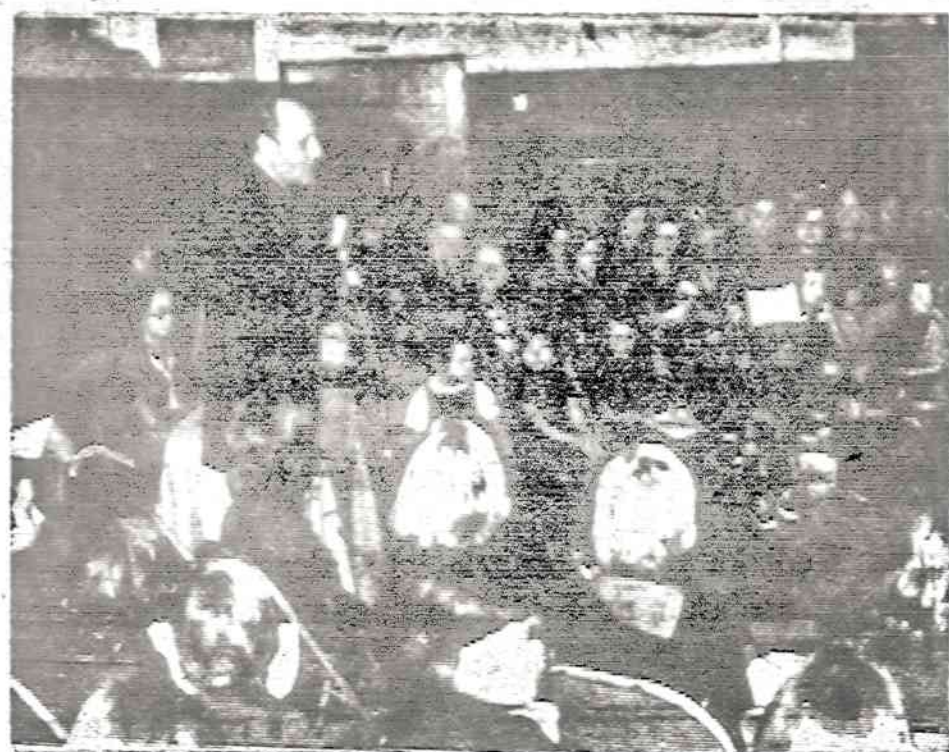
Mūsų SKAUTIJA

LEIDZIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA
REDAGUOJA SKTN. BALYS VOSYLIS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

XI JI METAI

NR. 39 (478)

CLEVELANDO NERINGOS SKAUCIŲ TUNTO IŠKILMINGOJE SUEIGOJE.

Ivykusių spalio 14 d. kalba naujasis klebonas, persikėlęs iš Chicago į Clevelandą, Tėv. G. Kijauskas.
V. Bacevičiaus nuotr.

Dievo, Tėvynės ir Artimo

MEILĖS ŽIBURIAI CLEVELANDE

Neringos tuntas pradėjo žieminį darbą

Clevelando Neringos Tunto skautės spalio 14 d. Naujos parapijos salėje iškilmingos sueigos metu pristatė skautių tėveliams ir svečiams savo šių metų darbo planą.

Sueiga atidarė tuntininkė v. juostas, į kurias išsiuvinės savo nuosirdaus pasveikinimo ir trumpo įžangos žodžio į salę pradėjo žygiuoti ir atskiri skautių vienetai su savo vadovais. Pirmosios žygiavo aguonėlės. Visų akys žėrėjo džiaugsmas ir vilis stebint šių pačių mažųjų skautių su savo vadovais. Pirmosios žygiavo aguonėlės. Visų akys žėrėjo džiaugsmas ir vilis stebint šių pačių mažųjų skautių su savo vadovais. Pirmosios žygiavo aguonėlės. Visų akys žėrėjo džiaugsmas ir vilis stebint šių pačių mažųjų skautių su savo vadovais.

Officialią sueigos dalį pradėjo ps. Eglė Giedraitytė šiais žodžiais: „Budėkime sesės ir broliai skautybėje, kad džiaugtųsi laisvę brangi Lietuva“. Skautės atsakė daina „Laužai liepsnoja vakarus“. Po šio tuntininkė N. Kersnauskaitė vėl prabilo į susirinkusius. Pirmiausia padėkojo visam vadovėms už sėkmingai vestą šią vasarą stovyklą. Vėliau, kalbėdama apie skautiškąją veiklą, išryškino skautybės prasmę ir svarbą mūsų šių laikų gyvenime. Ypač pabrėžė svarbą tautinio ir religinio auklėjimo per skautų organizaciją. Šių laikų kova yra mūsų kova, sakė ji, ir daug priklausys nuo to, kiek kiekviena skautė prie šios kovos prisidės.

Visiems buvo pristatyta šių metų tunto vadja: tunto adjutantė Eglė Giedraitytė, Aguonėlių vadovės Rauda Gelazienė ir Danutė Miškinytė, Paukštyčių — Julija Ignatavičiūtė, Sirvintų — Amanda Muliolienė, Vyresnių skautių — Aldona Miškinienė, židinių — Albina Bakūnienė. Tuntui talkininkauja: Giedrė Kijauskienė, Lilija Juodišytė, Mirga Kižienė, Tunto kapelionai: tėv. G. Kijauskas ir tėv. L. Zaremba. Tėvų komiteto pirmininkas E. Rydelis.

Sueigoje dalyvavo Tėv. G. Kijauskas, S. J., dabartinis šios parapijos klebonas, pasidžiaugė turėdamas savo parapijoje tokią gražią organizuotą jaunimą. Šiam jaunimui jis palinkėjo gražias skautiškas idėjas pritaikinti ir kasdieniniame gyvenime. Trumpą žodžių skautės pasveikino ir Tėv. L. Zaremba, S. J.

Vėliau visi tunto vienetai iš savo tuntininkės priėmė darbo

IS SIEMETINĖS „AZUOLO“ VADOVŲ MOKYKLOS

„Taurų“ skiltis pasirodėsi uždaviniai.

C. Kilulio nuotr.

lys ir augsiniu atšvaistu apšviestą aukojimui iškeltą Ostiją ir šv. mišias aukojusio kunigo s. A. Kežio rankas „Stebuklas!“ — pusbalsiu sušūko šio įvykio paveldą ir pakylėjimo rimtį užmiršusi jauna sesė. „Ne stebuklas, kad Viešpats džiaugėsi mūsų malda ir giesme, kad laimėne mūsų ir vadovų skautišką darbą ir pasiryžimą, kad skatina jus ištikimai, laikantis lietuviškos jūrinės skautybės principų, žengti paskui šių pamaldų metu pašventintą naują „Juodkrantės“ laivo vėliavą“, — vėliau jaunajai sėsei aiškino vyresnioji vadovė.

Pamaldoms pasibaigus, ten pat įvyko pirmoji naujųjų veiklos metų „Nerijos“ tunto sueiga, dalyvaujant sesių tėvams, tunto rėmėjams, Vidurio rajono vadovybei ir kitų tautų atstovams.

Šių metų stovyklą daina dainuodamos, „Nidos“ stovyklos viršininkės g. v. v. Ramunės Kazėnaitės vedamos, įžygiavo žvaliosios „Nerijos“ tunto sesės. Padėkojusi tunto vadovybei už parodytą pasitikėjimą ir visoms stovyklos pareigūnėms už darbą, o stovyklautojoms už malonų bendradarbiavimą, stovyklos viršininkė perdavė stovyklines knygas ir tuntą tuntininkėi ps. A. Jovarauskienėi. Stovyklautojoms sugrįžus į savo laivus, buvusi stovyklos komendantė g. v. v. Jonė Klikauskaitė tolimesnį sueigos vedimą perdavė tunto adjutantėi g. v. v. Mildai Kopickevičiūtei.

Vyko įprastinė iškilmingos sueigos dalis — laivų raportai adjutantėi, raportas Rajono vadovybei, vėliavų įnešimas, įspūdingas naujos „Juodkrantės“ laivo vėliavos pasisveikinimas su kitomis tunto vėliavomis, himnas. Perskaitė LS Seserijos Vyriausios Skautininkės, tunto ir laivų įsakymus, buvo prisegti žymenys jais apdovanotoms darbėms jaunoms vadovėms vair. Rūtai Karaliūnaitėi ir g. Virginijai Markevičiūtei. Penktos „Nerijos“ tunte užaugusios udrėytės pro sukryžiuotų irklų skliautus iš Ventės laivo buvo pervesotos į „Juodkrantės“ j. skautių laivą.

Išnešus vėliavas, tuntininkė padarė tunto penkerių metų veiklos apžvalgą, paminėdama svarbiausius tunto istorinius įvykius, pirmąsias seses, vadoves, tėvų komiteto narius, rėmėjus ir talkininkus. Visiems šion suiegon atsilankiusiems pirmie-

siems tunto darbuotojams, pirmosioms sesėms, o taip pat šios sueigos pamaldų metu pašventintos „Juodkrantės“ laivo vėliavos mecenatams ir kūmams g. Aldonai ir dailininkui Kazui Veselkoms buvo prisegtos gelės — dėkingumo išraiškos ženklas. Tuntą sukakties proga, jo vadovės, sesės ir tėvelius sveikino Vidurio rajono vadeivė s. Danutė Eidukienė.

Antroje sueigos dalyje — smaugių lauzėlių, kuriame buvo sudainuota eilė žinomų ir stovykloje naujai išmokyti dainų. Malonu buvo stebėti naują gabių lauzėdžių „derlių“. Sueiga baigtą bendrame rate — „Lietuva brangi“ ir „Ateina naktis“. Nuširdžiai skambėjo šūkis „Tiki simatymo!“

Iki pašimatymo kitoje sueigoje. „Gerė vėjo!“ su dar viena nauja vėliava; šeštąsias veiklos metus žengiant. Zuvėdra

VEIDAI IR DARBAI

★ Iš Liet. Sk. Sąjungos Tarybos nutarimų. Lietuvių Skautų Sąjungos Taryba 1974 spalio 25-27 aktyvaizdiniame posėdyje Toronte išsprendė Akademinių Skautų Sąjūdžio vadovybės klausimą. LSS Taryba, apsvarsčiusi Akademinių Skautų Sąjūdžio reikalus, išklaučiusi posėdyje dalyvaujančių Tarybos narių bei svečių pasisakymų ir priėmusi dėsines v. s. t. n. St. Gedgaudienės pareiškimą, nutarė:

1. į vakuojančias ASS Vadijos Pirmininkę, Pirmininko Pavaduotoją ir Garbės Gynėją pareigas ligi šios LSS Vadovybės kadencijos galo nieko nerinkti; 2. tą patį laiką lieka LSS Taryboje 32 narių ir LSS Tarybos Pirmioje 9 narių sudėtis; 3. visais ASS reikalais LSS Tarybos Pirminia netarpiškai santykiuoja su ASD Centro Valdybos Pirmininke, korp. Vyties Centro Valdybos Pirmininku ir FSS Centro Valdybos Pirmininku.

★ Paskyrė antrąją metinę premiją. Vyduo jaunimo fondas metinę jaunosios kartos darbuotojo premiją paskyrė čikagiečiui muz. Alvydui Vasaičiui už jo 1973-74 m. veiklą: prof. Vlodo Jakubėno sukaktyvinio koncerto surengimą bei dirigavimą, Čikagos „Lietuvių Operos“ choro paruošimą G. Verdi „Kaukių baliaus“ premjerai, dirigavimą operai.

Ši premija buvo įsteigta 1973 m., švenčiant fondo dvidešimtmetį, ir pirmą kartą paskirta žurnalistui Algiiui Rukšėnui už knygą apie Simo Kudirkos tragediją.

Muz. A. Vasaitis yra antrasis premijos laureatas. Ji jam buvo įteikta spalio 19 d. Čikagos jaunimo Centre įvykusiame Akademinių Skautų Sąjūdžio penkiasdešimtmečio minėjime.

Fondų vadovauja s. Vytautas Mikūnas.

★ Dvi svarbios datos Chicago Lietuvos tunte. Šiais metais švenčiame Lietuvos tunto 25 m. įkūrimo sukaktį. Pūrimą minime per visus 1974-sius metus skautiškai užsiėmimais, išleidome 25 m. tunto ženklą, Ra-

dr-vės iškyla įvyko spalio 20 d. Del gilaus sniego nepavykus pasiekti Bruce Trail, teko dieną praleisti Wasagos apylinkėse. Dailavavo 15 skautių. Ačiū sesėms S. Valiūnaitėi ir J. Šeškutei už talką. Dainos dr-vė vadovauja Rasa Draugelytė.

Č. S.

★ Artėja lietuviškų Kūčių ruošs ir Kūčios. Chicago Neringos jūrų skautių tunto sesės, vadovės, tėveliai ir rėmėjai susirinko prie bendro Kūčių stalo Jaunimo centro apatinėje salėje gruodžio 22 d. (sekm.). Tikslus laikas bus artimiausiu metu pabrėžtas. Programoje — Kūčių vakarienė, lietuviškų Kūčių tradicijos, kalėdinė programa ir nuosirdus pabendravimas.

★ Chicago skautininkai rengia savo lauzėlį. Pirmoji žieminės veiklos metų Chicago skautininkų-kių Ramovės sueiga įvyk lapkričio 16 d. (šešt.), Jaunimo centro kavinėje. Sueiga numatyta malonaus bedravimo, tų vyrų pakiloja. (Aguona)

— vakaronės su lauzėliu — po pūdiu. Visi skautininkai kviečiami dalyvauti. Sesės skautininkės prašomos atnešti pyrago ar sumuštinukų. Asmeniški kvietimai nebus siunčtinėjami. Dalyvaukime visi ir padėkime sueigon atvykti savo transportacijos priemonių neturinčiams.

SMAUGLIO TARNYBA

Indonezijos salų gyventojas Subanga miške atrado mažą smauglį ir nutarė jį išaukinti. Smauglys išaugo, dabar turi 6 metrus ilgio ir sveria 140 kilogramų.

Seimininkas išdresiravo jį: smauglys pašauktas įlipa į kokoso palmę ir krato ją, kol ant palmės nebelieka nė vieno riešuto.

★ Ankšta boba viena koja šim-tą vyrų pakiloja. (Aguona)

TRYS VADOVAI SKUBA Į VADOVYBĖS PASITARIMĄ.

Šių metų stovykloje Rake. Priekyje Aušros Vartų tunto sesė Nora Sugintaitė ir Lituanicos tunto brolis Algis Pauzolis. Viduryje tolumoje mažoji vadovė buvo nežalbinata.

G. Plašo nuotr.

It's a question of maturity.

A lot of people don't buy U.S. Savings Bonds because they think it takes them 10 years to mature. Take another look. The old green Bond ain't what it used to be. Now Bonds mature in less than 6 years.

That's one reason Bonds are so popular nowadays. They're simple to buy, and one of the surest ways to build a nest egg for something (or someone) special.

U.S. Savings Bonds. Maturity at 5 years, 10 months. If you don't

want to use that money right away, there's a 10-year extension privilege. Either way, you'll find that Bonds mature at just the right age for you.

Take stock in America.

Bonds mature in less than six years. Now U.S. Bonds pay 8 1/2% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (4 1/2% the first year). Bonds are insured by U.S. Govt. against loss. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

The U.S. Government does not use for this advertisement.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

VOKIETIJOS NACIŲ "GLOBOJE" PRIE APKASŲ

Rašo P. B.

(Tęsinys)

Vokiečiai ūkininkai, susikrovę į didelius porinius vežimus savo turtą traukia toliau. Vakarus. Ir šios sodybos savininkas, matydamas, kad jau pats laikas aplėsti savo gimtąją sodybą, pasiūlė pirkti iš jo kiaulę, kokių 80 kilogramų gyvo svorio už 120 markių. Nuiperku tą kiaulę. Ūkininkas pasiskerdžia ją ir, grįžęs prie savo šeimos, pasiima smulkius daiktus į kuprinę, sėda į vežimą, o su juo ir jo visa šeima, išvažiuoja giliau Vokietijon. Aš su Vladu išdorojome tą kiaulę, visus lašinius sulydėme į taukus, kurių prisilydėme po mažą skardinę deže, o likutį kelių kilogramų — atidavėme Marijonui ir Viktorui. Mašą išvirėme ir valgėme visi lietuviai, kurie toje kolonijoje dirbome, nes mėsos buvo nemažai, ir jos šiltam orui esant, ilgai neišlaidkysi, o antra vertus, gal po dienos, kitos, teks aplėsti šią vietovę, tad jos nepasiimsi.

Nugirstame iš rudžių, kad bolševikai veržiasi pirmyn, kad jau Gumbinė, Pilsalnis ir kitos vietovės krito. Matome, kaip vokiečių kariuomenė traukiasi Karaliaučiaus link.

Nakties metu staiga rudžiai, šviesdami kišeninėm lemputėmis, sukomanduoja: "aufstehen" (keltis). Įsakoma skubiai rikiuotis kieme ir su savi pasiimti visus savo daiktus.

Rudžiai neramūs. Rytuose, nakties tamsoje, matyti paraudus padangę ir aiškiai girdėti artilerijos ir kitų ginklų rūšių griaudimas.

Išeiname. Po poros valandų atsiduriame netoli Instenburg (Jsrucio) mieste, kur viename dvare apsisitoame tolimesniame darbu. Dvaro pastatai tušti. Visi, kas čia dar neseniai gyveno, išvažiavę — pabėgę nuo artėjančio fronto ir ypač bolševikų.

Sykį bedirbant prie apkasų užėjo didelis lietus ir lijo kelias valandas. Mūsų kasamame apkase pribėgo vėdėns ir bedirbami braidėme po apkasą. Nesterpstant lyti, pirmuosius paleido nuo darbo į stovyklą vėlksdeusčius. Šios kategorijos mūsų kolonijoje buvo devyni vyrai. Jie naudojosi net ir iš atskiros virtuvės kartu su rudžiais maistu ir buvo rudžių traktuojami kaip "savi žmonės". Paleidus namo volksdeutsch vyrus į stovyklą, mes pradėjome prašyti, kad leistų mesti darbą, nes buvome visi kai antys perlyti ir batukuose ar batuose kojos peršlapę. Paleido ir mus eiti stovyklon, nes ir patiems rudžiams nemalonu buvo per liūtį stovėti atvira ore. Visi šlapį parbėgome į stovyklą ir daržinėje ant šiaudų, nusivilkę džiovintoms, o batams prikišę šiaudų, kad sutrauktų drėgmę, pasidėjome šalia savi. Tikėjome, kad jau tą dieną

nebeves į darbą, nes jau bebuvo likę vos pora valandų laiko.

Tačiau rudžiai, nustoję lyti, atėję į daržinę, sukomandavę rikiuotis kieme darbu. Kai kuriems vyrams nerangiai keliantis, rudžiai paleido iš pistoletų keletą šūvių į viršų, kad daugiau baimės įvairius. Vistiek keturi vyrai, lietuviai apsimaskavę šiaudais liko daržinėje. Visi kiti išėjome į darbą. Vakare rudžiai per tuos volksdeutsch vyrus sužinoję, kas tokie buvo pasilikę daržinėje. Kai sekančią dieną iš ryto visą koloniją išrikiavo kieme, iš rikiuotės iššaukė į vidurį aiškės tuos keturis lietuvius, sustatė linijon, pasakė labai piktą kalbą, išvadino šiuos tinginius, prisakė įvairių keiksmadžiū, o prie to viso davė po keletą smūgių į veidą iš vienos rankos, paskui — iš kitos. Po to liepė stoti rikiuote su visais kitais kelienei į darbą.

Bekasant apkasą rudžiai nužiūrėjo, kad lenkų grupėje keli vyrai sustoję kalbasi. Rudis, kolonos viršininkas, skubiai pribėgęs prie lenkų pirmą pasitaikiusį pradėjo mušti lazda tai per galvą, tai per pečius. Bemušant lazda subyrėjo į gabalus. Sužiūrėme mus. Rudis pastebėjo mus bežiūrint šios scenos, pradėjo mums grumoti ir keikti, kodės mes nedirbam.

Mūsų kolonoje buvo ir aštuonios lenkės merginos. Vienos iš jų dirbo virtuvėje, kitos — kasė apkasus, o atliekamui laiku ir anos turėdavo eiti apkasų kasti. Jos buvo apgyvendintos atskiroje daržinėje. Vakarais vienas kitas lenkas nuėdavo pas savo tautietes į jų daržinę. Vieną naktį rudis, kolonos viršininkas, su savo pagelbininku tikrino daržinėse darbininkus ar visi yra. Betikrinant lenkių daržinę, rado ten kelis vyrus tų palaimintųjų volksdeutsch. Daržinėje apsišvietė tik kišeninėm lemputėmis, negalėjo gerai patirti, kurie iš tų aštuonių vyrų čia buvo. Tie vyrai, pajutę viršininką atėjus, spruko pro duris laukan, tačiau vieną iš jų pastvėrė ir revolverio rankena taip sumušė, kad šio veidas rytą dieną buvo sutinęs, antakiai pamėlynavę ir ilgai tos žymės buvo likę. Rudžiai iš savo šnipelių patyrė, kurie vakar naktį buvę pas lenkes ir, koloną

Paveiksle matome naujai išrinktą Lietuvos Veterinarijos Gydytojų Draugijos Išeivijoje valdybą. Iš kairės į dešinę stovi Dr. K. Latoza — vicepirmininkas, Dr. K. Karauskas — pirmininkas ir Dr. Leonas Kriaučiūnas — sekretorius. Draugijos išdėninkas yra Dr. A. Brizgys, bet fotografijoje jo nėra.

Nuotrauka V. Noreikos

PAKAITOS

BALSAVIMO RŪMUOSE

Vakar balsavau anksti, kad laiku galėčiau pasiekti darbo vietę.

Niekad taip greitai neatlikau pilietinės pareigos, kaip šiais metais. Jeigu praeitais metais balsavimo kambaryje užtrukdavau mažiausiai penkiolika minučių, tai vakar užsiregistruavau, pasirašiau, nubalsavau, lapelį sukryžiausi ir išėjau į 6 minutes.

Pasirodo, kad šiais metais visas tikrinimo, pasirašymo ir lapelių įteikimo procesas ėjo žymiai sparčiau, negu anksčiau.

Nežinau, kaip balsavimas suorganizuotas kitose vietose, bet Marquette Parke jis buvo pavyzdingas. Pirmiausia, teisėjai, teisingiau — teisėjos, visai kitokios, negu būdavo anksčiau. Prie stalo sėdėdavo 60—70 metų matronos, kurioms jau būdavo sunku surasti pavardę balsutojų sąrašą, o dar sunkiau joms būdavo skaityti parašą. Jos ne tik negalėdavo skubiai iš jo nepaimti ir neatpažinti kada vėliau esant "prakeiktu Volksdeutsch vyrų".

Turėjau tuos dokumentus ilgai. Staigiai bolševikams spaudžiant vokiečius ir mūsų apkasų kasėjų kolona atsipalaidavo nuo rudžių "globos", bet per didžiausią sumišimą ir bolševikų puolimą nežinau kur atsidūrė minimas vyras, o jo dokumentus vėliau draug su kairiais savaisiais sunaikinau, kad nepakliūtų bolševikams į rankas.

Čia jau mus leido apsisistoti gyvenamajame pastate. Viename kambaryje apsigyvenome šeši lietuviai. Lietuviška patarlė sako: alkanam tik duona rūpi. Taip ir su mumis. Apžiūrime visus kampus, kampeilius, išvarstome indaujas, spintą, nusileidžiame žemyn į rūšį. Neveltui: randame rusų bulvių ir cukrinių runkelių, o indaujoje — valgomųjų pupelių. Kiti iš mūsų iškėlė tvartę rado ūkininko paliktas karves ir, jas pamelžę, atsinešė pilną kibirą pieno.

Jau gerokai sutemus mūsų vyrai nesnaudė: vištidėje posigirsta gaudomų vištų kulkavimas, o už pusvalandžio jau verdame vištienos sriubą. Nors ūkininkų paliktą gyvą ir negyvą inventorių bei kitoki turtą mums buvo griežtai uždrausta liesti, bet tuščias pilvas ką kitą sako.

Kiti, radę virtuvėje kokių penkių kibirų talpos puodą virė cukrinius runkelius iki vidurnakčio, kol iš runkelių puode ant dugno sustoję sluoksniis sirupo. Taip apsirūpinę maistu, kokią savaitę dirbome pėsčtininkams apkasus "staciom", t. y. iki pažastų. Prie kasamų apkasų už kalnelio buvo ūkininko sodyba, kur buvome pastebėję, kad dar ten gyvena žmonės. Dinktelėjo mintis — aplankyti šią sodybą, tikslu ką nors laimėti: duonos, gal mėsos ar dar šio to geresnio.

(Bus daugiau)

ra mėtų, atsimeu, viena teisėja, be akinių, net padidinamą stiklą kairėje rankoje laikydavo, bet ir jis nepadėdavo, kai atėdavo balsuoti, keli žmonės iš karto. Tuo tarpu šiais metais yiskas ėjo skubiai ir tvarkingai.

Tiktai ta pati moteriškė aiškino, kaip reikia balsuoti. Gražia ir aiškia kalba ji nurodavo kaip reikėjo balsuoti praeitais metais, ta pati aiškino ir šiais metais.

Balsą užregistravęs ir praveręs uždangą, paklausiau, kur dingio tos senos teisėjos, kurios čia nuolat tvarką prižiūrėdavo:

— Jos pavargo, tai dabar ilsisi, — viena atsakė, o kitos nusiūokė. — Rinkiminė komisija nutarė ir kitoms duoti progos pilietines pareigas atlikti, — paaiškino kita.

Balsavimo prižiūrėtojos buvę sparcios ir guvios, tiktai balsutojų pirmomis valandomis mažai tebuvo. Galimas daiktas, kad vienus lietus atbaidė, o kiti rengėsi balsuoti paskutinę minutę, prieš balsavimo pabaigą. Balsutojas

VĖZYS IR JAUTIENA MESA

Žmonės, kurie valgo daug jautienos mėsos ir riebią, apserga vėžiu labiau negu tie, kurie vengia riebaus maisto, kelia Amerikos Vėžio Tyrimo institutas.

Medicinos žurnalas "Selecta", leidžiamas Miunchene, Vokietijoje, rašo kad japonai, kurie mažai tegauja valgyti jautienos, daug mažiau teserga vėžiu negu amerikiečiai, kurie valgo daug ir riebią. Bet tie japonai, kurie apsigyveno Havajuose ir pradėjo daug mėsos valgyti, dažniau pradėjo apsirgti vėžiu. Selecta pataria jautienos valgyti ne daugiau kaip 3, daugiausiai 4 kartus per savaitę.

GERA ORGANIZACIJA

Klubo pirmininkas susirinkime gria to klubo narius ir jų veiklą:

— Visos organizacijos nusiakundžia, kad pusė narių dirba, o kiti nieko neveikia. Pas mus yra visai atvirkščiai...

● Pernai močia mirė, šiemet vaikai gimė. (Medžio atžalos)

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis pus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

154 psl. knyga.

Kaina \$2.50

Nei vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaitio paraštos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti ne tik Lietuvos praeitį, Lietuvoje gyvenusių ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantį žmogus tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiausiai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaitio knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis. Kas negali užteiti "Naujienos", tai prašomas persiųsti \$2.50 čeki arba Money Orderį, pridėdant 20 c. persiųtimui paštą, tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knygą pasiųsime.

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis — Dėdė Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausė jo pasakytą. Dabar jie gali pasakoti gražią surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus idomu prisiminti senus laikus ir pasakoti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemos ar vasaros pasikaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradižius kiekvieną, kas ji atsimena ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo ANTANO RŪKO lengvas, vaizdas, gražia literatūrinė forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išeivių šviesuolių gyvenimu ir jų kietą, ideologinę veiklą.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitis — Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIEŲ" ADMINISTRACIJOJE

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapočinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apeldžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klaidingumas paverdant tautos ir asmenis. 270 psl. \$4.00.

ČIKAGIETIS ĮSPODŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje. Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdūs aprašymai ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kurašis, MAGISUKUOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą išpildžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kurašis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UŽDANGOS. Autoriaus pastabumą neapgauna inturisto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Žemaitis, LIETUVIŲ ETNINIŲ ŠIENŲ KLAUSIMAI. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Žemaitis, LIUBLINO UNIŲS SUKAKTIES PARAŠTĖJE. 84 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami.

NAUJIEŲ, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštą ir pridėdant čekį ar piniginę perlaidą.

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiųtimui paštą reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

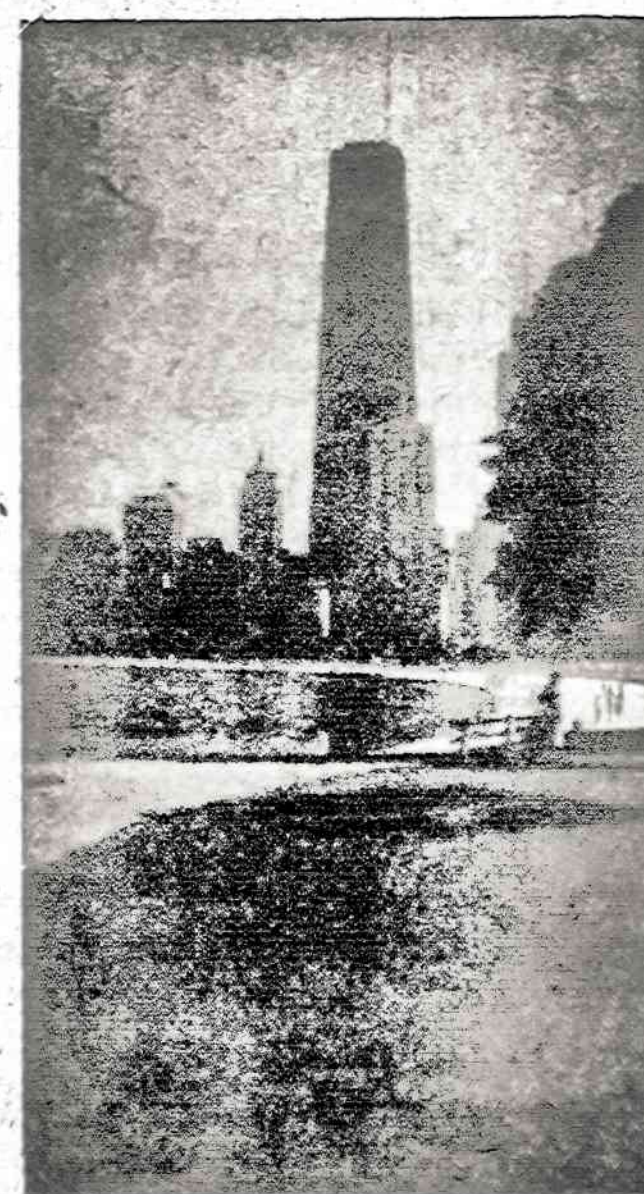
Ansambliai, chorai, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiųtimui išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėsos pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2%

PER ANNUM:

\$5,000.00 OR MORE

4 YEAR MATURITY

6 3/4%

\$5,000.00 OR MORE

30 MONTHS MATURITY

6 1/2%

\$2,500.00 OR MORE

1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TÜRINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months.	
In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months.	
Canada \$24.00 per year, other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitoose JAV vietose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Visiems rūpi duona

Antradienio rytą Romoje prasidėjo tarptautinė konferencija duonai ir kitiems maisto produktams žmoniškai paskirstyti. Šiandien pasaulyje yra daugiau alkanų burnų, negu duonos toms burnoms maitinti. Romon suvažiavo daugiau negu šimto valstybių atstovai, turintieji didelius įgaliojimus maisto produktams tvarkyti ir paskirstyti. Afrikoje ir Azijoje yra valstybių, kuriose gyventojai tikra to žodžio prasme jau badauja. Pasaulyje yra didokas valstybių skaičius, kuriose milijonai jau išstius dešimtmečius badgalauja.

Svarbiausią kalbą toje konferencijoje pasakė JAV valstybės sekretorius Dr. Henry A. Kisingeris. Sekretorius buvo Maskvoje, tarėsi su įtakingiausiais Sovietų Sąjungos vadais, buvo Artimuose Rytuose ir kalbėjosi su kelių valstybių vadais, svečiavosi Irane ir įvairiais klausimais tarėsi su stiprėjančiu Irano šachu ir su kitų vyriausybės atstovais. Beskrisdamas į Romą, sekretorius buvo sustojęs pas Tito ir kalbėjosi Jugoslavijos ir taikos klausimais. Romon atskridęs Kisingeris pirmiausia pasimatė su italų valdžios atstovais ir ilgai kalbėjosi su popiežium Pauliu VI-tuoju. Pasakė kalbą ir pasitaręs su duonos konferencijon suvažiavusiais žmonėmis, Kisingeris vėl skris į Egiptą, kad galėtų pasitarti su Egipto, Sirijos ir kitų kraštų prezidentais apie taikos galimybes Artimuose Rytuose.

Sekretoriaus Kisingerio kalba buvo pati svarbiausioji, nes Amerika šiandien yra didžiausias maisto aruodas. Į Ameriką yra nukreiptos pasaulį pavergti norinčio Kremliaus valdovų akys, kad galėtų duoti duonos komunistų pavergtoms gyventojoms; į amerikiečių nukreiptos akys laisvę išsikovojojusio ir savarankiškai tvarkytis pradėjusio Bangladešo, Sudano ir visos eilės centralinės Afrikos valstybių akys. Vienur buvo didelės sausros, kitur patys gyventojai nepajėgė atsigriebti nuo karo metu išardyto ūkio, trečių liūtys ir kitos gamtos nelaimės išardė normalų maisto gamybos procesą. Visų akys nukreiptos į Ameriką, nes kiekvienas žino, kad Amerikos aruodai pilni.

Sovietų Sąjunga, pasigyrusi gerai suimtu šių metų derliumi, laisvoje Amerikos rinkoje savo agentams įsakė užpirti javų už 500 milijonų dolerių. Rusai jau turėjo savo laivus paruošę javams iš Kalifornijos sandėlių išvežti, bet paskutinę minutę prezidentas Fordas sustab-

dė šią transakciją. Jis uždraudė išvežti užpirtus javus. Jis pirma norėjo išaiškinti, kuriems tikslams sovietų valdžia perka tiek daug javų. Kiekvienam aiškėjo, kad javai tampa labai svarbia preke dabartiniame pasaulyje. Paaikėjo, kad Sovietų Sąjungos gyventojai dar nebadauja, kad sovietų valdžia norėjo turėti dideles javų atsargas.

Sekretorius Kisingeris patarė suvažiavusiems konferencijos, atstovams sudaryti tarptautinę įstaigą, kuri turėtų tiksliai informacijas apie javų gamybą visame pasaulyje ir galėtų turimą maistą žmoniškai paskirstyti. Sekretorius išdėstė paprastą planą, pagal kurį bus galima išvengti bado. Dabartiniu metu badauja apie 460 milijonų žmonių. Jeigu bus teisingai suregistruotos javų derlius ir turimos atsargos, tai netolimoje ateityje galima bus viską taip paskirstyti, kad pasaulyje nebūtų nei vieno badaujančio vaiko. Jis siūlė susirinkusiems veikti dviem kryptimi. Pirmon eilėn kreipti dėmesį į dabar jau badaujančius ir stengtis jiems padėti. Be to, reikia paruošti planus, kad ateityje maistu būtų aprūpinti visi žmonės.

Sekretorius patarė visiems kreipti dėmesį ir į javų auginimą. Javais nereikia spekuliuoti. Javų kainos smarkiai pakyla, kai prasideda badas. Bet tarptautinė konferencija turi imtis priemonių tas kainas stabilizuoti, kad bado metais nepasinaudotų spekuliantai. Neturtingieji iš viso negalės duonos nusipirkti, o turtingesnieji nusi-pirks jos daugiau negu reikia. Kisingeris reikalavo, kad javų kainos būtų stabilizuotos. Reikia neužmiršti, kad derlius reikia sandėliuoti, o javai reikia pervežti. Visa tai kainuoja.

Sekretorius atkreipė susirinkusiųjų dėmesį į arabų kaupiamuos dolerius. Už aliejų mokami doleriai turėtų eiti tarptautinei javų atsargai sudaryti. Badiui išvengti — tarptautinė atsarga būtina reikalinga. Bet taip pat reikalinga ir pastovi ne tik javų, bet ir kitų produktų kaina. Pasirodo, kad sekretorius Kisingeris, porą dienų pasikalbėjęs su Irano šachu, jį įtikino, kad aliejaus kainų negalima pasakiškai kelti. Pasauliui reikalingas stabilizuotas ūkis. Išskėlus vieno produkto kainas, teks kelti ir kitų produktų kainas. Irano šachas pirmas pakėlė aliejaus kainas. Jis buvo pasiryžęs ir vėl jas kelti. Kisingeris, iš anksto matydamas artėjančią maisto krizę, šachui įrodė, kad maisto produktų kainas taip pat galima saugiai pakelti, bet kur tada atsidurs bet kokia tarptautinė pagalba badaujančioms. Tvirtinama, kad šachas sutikęs ne tik nekelti aliejaus kainų, bet paruošti planą joms sumažinti.

Romoje kalbą pasakė ir žemės ūkio sekretorius Earl L. Butz. Suvažiavusiems jis pateikė plačių statistikos duomenų. Viena lentelė duoda tikslias žinias apie tai, kaip JAV per paskutinius 20 metų išdalino badaujančioms javų ir kitokių maisto produktų už 25 milijonus dolerių. Amerika yra pasiryžusi ir toliau padėti badaujančioms, bet ji nori tarptautinio pastovumo; ji nori, kad maistas nebūtų naudojamas karo ir kitų tautų pavergimo tikslams; kad tarptautinei organizacijai būtų teikiama tikslūs ir teisingi duomenys apie javų atsargas. Kaip sekretoriaus Kisingerio, taip ir Butzo kalbos padarė gili įspūdį suvažiavusiems konferencijos dalyviams. Amerikos planą turės priimti ir Maskva, jei norės gauti amerikiečių auginamų javų.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI SKELBKITĖS NAUJIENOSE

VARDYS IR ŠOVA APIE RAŠTIKIO ATSIMINIMUS

Rašo JONAS AUGUSTAITIS

19

Parodyta pavyzdžių: pasiskolinus dar iki 400 milijonų litų (nuo 336 mil. litų) valstybės pajamų, kariuomenės išlaidų nušimtis sudarys jau tik 22%... (virš 88 mil. litų kariuomenės išlaidų padalijus iš 400 mil. = 0.22 = 22%). Todėl kariuomenės išlaidų nušimtis reikia imti nuo realių valstybės pajamų.

tybės pajamų.

Visiškai aiškumui ir bereikalingiems ginčams (einančių iš atminties) vengti, pateikiama žemiau finansinė lentelė. Ji rodo kiek kuri ministerija bei įstaiga išleido pinigų, kiek ji pati turėjo pajamų ir kiek turėjo deficito, kiek kainavo tautai jos išlaikymas. Lentelė sudaryta einant Vyr. Žin. 1939 m. balandžio mėn. 12 d. nr. 639 ir jų pakeitimais 1939 m. rugpjūčio mėn. (V. Ž. nr. 657 ir paskutiniu pakeitimu — 1940. IV. 26 d. nr. 701).

1939 metų valstybės pajamų bei išlaidų lentelė (litaais)

	Išlaidos	Pajamos	Deficitas	Perteklius
a) Prezidentas	234.402	1.140	233.262	
b) Seimas	639.991	1.500	638.491	
c) Valstybės Taryba	345.177	800	344.377	
d) Klaipėdos Gubernatūra	230.441	64.721	165.720	
1) Ministerijų Taryba	3.478.028	450.000	3.028.028	
2) Krašto Aps. M-ja	88.046.972	1.036.858	87.010.114	
3) SSvietimo M-ja	54.592.708	3.410.496	51.182.212	
4) Vidaus Reikl. M-ja	38.266.177	3.499.400	34.766.777	
5) Žemės ūkio M-ja	49.378.729	28.722.383	20.656.346	
6) Susisiekimo M-ja	68.981.587	55.124.505	13.857.082	
7) Užsienio Reikl.	5.186.091	1.095.000	4.091.091	
8) Teisingumo M-ja	12.432.650	8.952.300	3.480.350	
9) Valstybės Kontrolė	1.043.666	250.870	792.796	
10) Finansų Ministerija	40.687.953	260.626.192		219.938.239
11) Visuom. Darbo Valdyba	131.953	50.000	81.953	

Iš viso: 363.336.165 363.336.165 219.938.239 219.938.239

(Žiūr. Naujienos, 1958. VI. 24).

Pastaba: Šioje lentelėje nėra klaidų, kaip dažnai skaičiuose pasitaiko, nes visų ministerijų deficitas — 219.938.239 sutampa su Finansų ministerijos pertekliumi, kuris dengia deficitą, kai biudžetas buvo subalansuotas.

Pateiktoji lentelė, be didelių galvojimų, rodo kad kariuomenė 1939 m. tautai kainavo virš 87 milijonų litų, taigi daugiau, kaip visos tautos ir su mažumomis švietimas bei mokslas (aukštosiomis mokyklomis ir universitetu) daugiau (87 mil. minus 51 mil. = 36 mil.) net 36 milijonais litų, arba

kariuomenė vien kainavo tautai daugiau, nei dvi brangiausios ministerijos — švietimo ir vidaus (51 mil. plus 34 mil. = 85 mil., kariuomenei 87 mil.).

Lentelės grynosios pajamos (perteklius) yra paskolos suma 16 mil. ir 24 mil. išskaitymai iš valdininkų algų, viso 40 milijonų litų nerealių, sunkinančių biudžetą pajamų; atėmę jas iš tų 219.938.239 litų (220 mil. minus 40 mil. = 180 mil. litų realių pajamų) ir kariuomenės išlaidų nušimtį tiksliai sudaro (87 mil.: 180) = 48%. Tai beveik pusę visų pajamų, ko Lietuvos ūkis negalėjo pakelti ir ejo į nusigvenimą.

Savo laiku taip pat minėjau, kad vien nušimtis nuo biudžeto nėra dar pakankamas kriterijus nustatyti kariuomenei leistiną išlaidų kiekį, jis tačiau vartojamas spaudoje. Be jo naudojamas nušimtis kariuomenei nuo tautos ūkio produkcijos. 1939 m. Lietuvos kariuomenei jis sudarė — 7,5% (perdidelis).

Prancūzijai 1957 metais — 7% Vakarų Vokietijai 1958 metais — 4%.

(Naujienos, 1958 m. birželio 23 d. — Raštiko II-jo tomo vertinimai).

Toliau: 1924 m. tautos produkcija sudarė — 1.266,9 mil. litų.

1938 m. tautos produkcija sudarė — 1.259,1 mil. litų.

1939 m. tautos produkcija sudarė — 1.165,9 mil. litų.

Vienam asmeniui pajamų teko:

1924 m. — 582 litų.

1938 m. — 515 litų.

1939 m. — 482 litų.

J. KLAUSEIKIS

EMIGRANTO DALIA IR IŠEIVIO DALIA

Tai dviejų skirtingų knygų, panašūs pavadinimai. "Emigranto dalia" išleista 1973 m. Vilniuje. Beletristikos rinkinys. Sudarė Vytautas Kazakevičius, redaktorius komisija: Juozas Bal-tušis, Vytautas Kazakevičius, Bronius Ragutis ir Vacys Reimeris. "Iševio dalia" — Juozo Kapackinsko atsiminimai, tik ką šimet Chicagoje išleista knyga.

"Emigranto dalia" pradėta paaiškinimu, kas tai per knyga. Sakoma: "Šioje knygoje spausdinama beletristika, kurios tema — užsienio lietuvių gyvenimas. Kūriniai — apsakymai ir ištraukos iš romanų bei apysakų — pateikiami, atsižvelgiant į literatūrinę — pažintinę ir idėjinę reikšmę. Rinkinio paskirtis — atskleisti svarbiausius lietuvių iševių gyvenimo reikšnius, parodyti jo vaizdavimo tradiciją ir auklėjamąjį momentą. Romanai ir apysakos ištraukoms pavadinimus parinko leidėjai. Autoriai pateikiami pagal lietuvių literatūros proceso bei idėjinės raidos principą. Rinkinys nesiekia apimti visų šia tematika rašiusių autorių dėl ribotos apimties, jis tik išskiria dalį būdingesnių pavyzdžių, įvairiau atspindinčių iševišką problematiką ar užsienio lietuvių istoriją".

Vadinasi, leidėjai ar knygų sudarytojas ne tik nusprendė, neatsižvelgdamas, kokius ir kurių autorių kūrinys spausdinti, bet parinkti romanų ir apysakų ištraukoms jie davė savus pavadinimus. Toliau knygoje yra penkiolikos puslapių Vytauto Kazakevičiaus iševiškos kūrybos apžvalginis straipsnis, pavadintas — "Iševio likimas ir beletristika". Pradedama XIX amžiaus emigracija ir baigiama šiais laikais. Ne tik lietuvių rašytojai apžvalgoje minimi, bet ir sveitintieji — Upton Sinclair, Gorkis, žinoma, ir Leninas, — kurie arba Amerikoje rašė arba apie Ameriką bei kitas emigrantų šalis prasižėmė. Cituojami ir Vinco Kudirkos žodžiai apie lietuvių bėgimą į Ameriką; ir Tumo Vaižganto žodžiai apie Ameriką — "Mefistofelio viešpatiją".

Apie senosios iševijos rašytojus kalbėdamas V. K. sako: "Iševiškoji literatūra egzistavo kelios pagrindinės idėjinės srovės: socialistinė — proletarinė, klerikalinė ir tautininkiška — iš dalies liberalinė, iš dalies konservatyvi. Mini keletą tų srovių iševių rašytojų. Kalbėdamas apie po paskutinio karo atsiradusią iševių "trečiąją bangą", sako, jog "svetur atsikėlė visas būrys pajėgių kvalifikuotų ir prityrusių rašytojų". Tuo me-

tu senosios iševijos "darbininkiškos pažangiosios" jėgos literatūroje pradėjusios silpti.

Trumpam nuo V. K. straipsnio tenka atsitraukti, žvelgiant į knygos turinį matoma, jog "Emigranto dalios" knygoje išspausdinta trisdešimties autorių kūrybos, jų trumpos biografinės ir šaltiniai, iš kur jų kūryba paimta. Iš to skaičiaus vienuolika yra po šio karo į Ameriką atvykusių. Be šių rašytojų V. Kazakevičius savo straipsnyje dar mini Dovydeną, Maza-laitę, Jankų, Švaistą, Landsbergį, Rūką, Baroną, Kavaliūną, Naujokaitį, Volertą, Būdavą, Ba-teikškę, Tininį, Cinzą, Nendrę, Ignatonį, Gliudą, Grinų. Tai vis, anot jo, buržuazinės kultūros atstovai. Vienų ilgiau, kitų trumpiau kūrybą vertina.

Viename posme, apibendrinamas savo žvilgsnį, V. K. rašo: "Apskritai, emigracinėje tematikoje, kuri palaipsniui užėmė vieną pagrindinių vietų pokarinėje užsienio lietuvių literatūroje, vyrauja uždaras lietuviškas pasaulis, pabrėžtinai atsiri-bojęs nuo socialinių problemų ir nuo pažangaus bendraamierietiško judėjimo; sprendžiamos lėkštos "tautinės" problemos, skatinamos — antikomunistinės emocijos". Ir šių temų labiausiai V. Kazakevičiui nepatinkamas rašytojas yra A. Baronas, kurio novelėse esą ir "aktualių tikrovės motyvų, tačiau vyraujantis antitarybiškumas neretai susijęs net su nežmonišku protegavimu, socialiniu melu ir žmeiztu, su įžūliu tikrovės klajojimu ir nežabota demagogija".

Kitai sakant, pagal patarę, kuo komunistiniai agitatoriai kvepia, tuo V. Kazakevičius Baroną tepa.

Nemažai eilučių V. K. skiria A. Morkaus kūrybai paliaupsinti. Straipsnis baigiamas kelių tarybinių rašytojų emigracinės temos kūrybos apžvalga. "Emigranto dalios" knygoje leidėjų ir sudarytojų parinktoji kūryba pradėta žemaitė ir baigiama Romualdu Narečioniu. Išvardinami čia juos visus iš eilės, pažymėdamas, kaip tie rašytojai tituluojami ir kurie jų kūriniai knygoje parinkti.

Žemaitė — lietuvių literatūros klasikė. Išspausdinti du kūriniai: "Dėdė parėjo" ir reportažinis apsakymas "Amerikos lietuvių gyvenimas". Paimta iš jos raštų rinkinio, išleisto 1956-57 m.

Vincas Krėvė — lietuvių literatūros klasikas. Išp. "Visi toji Amerika, kad ji prasmegtu..."

Algis Margeris — pažangus JAV lietuvių žurnalistas. "Pūkelių Jonas", iš "Brazilijos plantacijose", Vilnius, 1962 m.

Petras Tarulis — buržuazinis rašytojas. "Sidaibinis lietus", iš "Darbo" žurnalo 1955.VI.26 numerio.

Vytautas Alantas — buržuazinis emigrantų rašytojas. "Penkių mylių konvejeris", iš "Amžinojo žydo" romano, Londonas, 1972 m.

Petronėlė Orinitaitė — prieškarinės Lietuvos ir emigracijos rašytoja. "Ligonis", iš knygos "Grožyblės meilė", Londonas, 1955 m.

Kazimieras Barėnas — buržuazinis emigracinis rašytojas ir žurnalistas. "Protingi lietuviai" ir "Skraidančios lėkštės", iš (Nukelta į 5 psl.).

Čių nurodymais naktį pristato mobilizacijos vykdytojams į valscius. Mobilizacijos centras buvo paskirtas Siraičių dvare, trys km. nuo Telšių. Ten sekandį dieną prisirinko žmonių kaip turguje, tarp jų verkė lenančios moterys, palydėjusios savo sūnus ir vyrus į mobilizaciją... O Šova? ! "Žemaitija buvo išjungta! O kaip buvo iš tikrųjų — ir Kariuomenės vadas ir Mobilizacijos Skyriaus viršininkas nežino?... Šova dar rašo, kad jis pradėjęs tarnauti kariuomenės Generaliniame Štabe 1930 m. ir iš tos savo dešimties metų tarnybos atsiminimų pateikia savo straipsnyje įvairių skaičių iš atminties, (be jų jau parodytų visiškai klaidingų), ir kitų teikiamų iš atminties taip pat mažai patikimų, o prie jų šova mėgsta pridėti iš didžiųjų valstybių pavyzdžių, pvz., kiek kainavo ginklavimas J. A. V. viena divizija — 200 mil. dolerių, Hitleriui per 6 metus — 66 milijonus DM (auksų), neturintia jokios reikšmės. Be to, šova vis mėgsta įsprausti protarpiais politinius elementus, kaip pvz. jis rašo: "Neliesdamas mūsų politinių vadovų ir kariuomenės vadovybės santykių priminsiu Prancūziją Napoleono III-jo ir Prūsiją Bismarko laikotarpiu. Abiejų kraštų parlamentai buvo priešingi krašto saugumui stiprinti. Tik Bismarko ryžtu ir užsispyrimu buvo gautos lėšos Prūsijos kariuomenei modernizuoti". Napoleonas III, Bismarko ryžtingumo neturėdamas, lėšų kariuomenei negavo.

(Bus daugiau)

TELEF.: PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGAS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-4446

Antras ofisas —

8007 WEST 83rd PLACE

JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500

Prima ligonius pagal susitarimą.

Jei neatšilpėja, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ

CHIRURGIJA

Tel. 695-0533

Fox Valley Medical Center

860 SUMMIT STREET

ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

2434 WEST 71st STREET

Ofisas: Hemlock 4-5849

Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.

antradieniais ir penktadieniais nuo 1-5, trečiadieniais ir šeštadieniais 8-3 val.

ir seštadieniais, tik susitarus.

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Westchester Community Klinikos

Medicinos direktorius.

1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.

VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir

kas antrą šeštadienį 8-3 val.

Tel. 562-2727 arba 562-2728.

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGAS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatšilpėja, skambinti MI 3-0001.

Ofiso tel.: HE 4-1818

Rezidentijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VIDAUS LIGŲ SPEC.

2454 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet. Tik susitarus.

Trečiadieniais uždaroma.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS

KALBA LIETUVISKAI

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".

Val. pagal susitarimą. Uždaroma, trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET

Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų.

ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.

Ofiso telefonai: 776-2880

Naujas rez. telefonai: 448-5545

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET

Ofiso telefonai: Hemlock 4-2123

Rezid. telefonai: Gibson 8-6195

Prima ligonius pagal susitarimą. Del valandos skambinti telefonai HE 4-2123.

Jei neatšilpėja, tai telefonai GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS

Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.

2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Tel.: Prospect 6-5084

PAGERBIMAS BRONĖS SPUDIENĖS

NEW YORKAS. — Daugiau kaip šimtas draugiškai nusiteikusių visuomenininkų susirinko Lietuvių Evangelikų parapijos salėje, 91 Street, Woodhaven, 1974.X.27 d., pagerbti Bronė Spudienė, praleidusi 70 metų ir sulaukusi to garbingo amžieno.

Pagerbimas suruoštas ne komiteto, kaip kieno buvo skelbta, o minėtos parapijos moterų ratelio: ponios M. Vosilkos, p. M. Buožienės, p. J. Danes, dr. Aldonos Svalbonos, p. A. Dagienės ir daugelio kitų. O žurnalistas K. Klastauskas pirmas savo iniciatyva pasiūlė pagerbimą rengti.

Dr. kun. Petras Dagys pravedė pagerbimą ir atidarydamas pasakė: — Mes neruošėme poniai Spudienėi banketą, bet suruošėm nuosirdžių širdžių pagerbimą tai didžiai, gražiai lietuvaitėi, mūsų nelaimės atveju visada mūsų nuosirdžiai draugai, kuri visada yra su mumis, su visais lietuviais, kurie kovoja už savo tėvynės laisvę ir už savo tėvynės gražesnę ateitį. Mes džiaugiamės Bronė ir dabar. Mūsų kavutė šiandien yra skirta mūsų didžios veikėjos ir malonios Bronės garbei.

— Bronė turėjo gražią lietuvišką širdį visoj lietuviškoj ve-

Bronė Spudienė

kloj ir Taryboje, ir Balfe, ir Susivienijime, ir Lietuvių Darbininkų Draugijoje, ir Lietuvių Socialistų Demokratų Sąjungoje, ir kur tik reikėjo, visur ji prisibuvo, — ji buvo ir su mumis. Dr. kun. P. Dagys sveikino su kaktuviniu šitaip: — Labai nuosirdžiai sveikinu šią didžią, malonią ir nuosirdžią lietuvaitę, kuri visą savo gyvenimą atidavė lietuviškam darbui iki sulaukė 70 metų amžiaus sukakties.

Susirinkusieji Bronės garbei sugiedojo ilgiausią metų. Geltonai plaukė mokinukė Rita Gražulytė prie Bronės krūtinės prisegė pagarbos ženklą, numegstą iš gražių gėlių. Tortas turėjo 7 žvaigždes ir įrašą: — Laimingų metų Bronė!

Sveikinimų laiškus ir telegramas perskaitė aktorius Vitalis Žukauskas, pridėdamas jūmoro ir vaidindamas dėdę Anuprą iš sklopo.

Laiškais sveikino ir linkėjimus atsiuntė: 1) Redaktorius J. Sonda — savo ir Keleivio vardu; 2) SLA prezidentas P. Dargis — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje vardu; 3) Danielius Averka iš Bostono, kuris yra dirbęs kartu su Bronė ALT-boje ir kitose organizacijose; 4) Jofija ir Domas Jasičiai; 5) P. Montvila — Dariaus-Girėno Komiteto vardu ir 6) Pavėluotai prisieinti sveikinimą L. Gudeliene iš Arkansas State. Susivienijimo veikėja Mikuziūtė atsiuntė telegramą su maloniais sveikinimais ir linkėjimais.

Žodžių sveikino: 1) Aktorius Vitalis Žukauskas; 2) SLA centro sekretorė G. Meiliūnienė — Susivienijimo ir Pildomosios Tarybos vardu; 3) ALT-bos pirminkas dr. Eugenijus Noakas — Amerikos Lietuvių Tarybos Naujorke vardu; 4) Nenuilstamas lietuvių veikėjas, veteranas Lietuvos kovų už Lietuvos laisvę, rūpintojas Lietuvos gyvenimo pagerinimo, kooperatininkas, žurnalistas, Jonas Vilkaitis — Lietuvių Socialistų Demokratų Centro Komiteto vardu ir įgaliotas sveikino Janinos Gerdvilienės ir jos vedamos draugijos vardu; 5) Redaktorius Jonas Valaitis — Tėvynės vardu ir įgaliotas sveikino Antano Diržo ir jo pirminkaujančios SLA 5-tos apskrities 37-nių kuopų vardu; 6) Adv. Steponas Briedis — Lietuvių Socialistų Demokratų 19-tos kuopos vardu ir SLA 38-tos kuopos vardu; 7) Dr. M. Kregždienė — Lietuvių Moterų Federacijų Klubu vardu; 8) Liet. radijo valandėlės vedėjas prof. J. Stukas, atvažiuojęs iš N. J. State, Sveikino

ir dovanelę iškėlė B. Spudienė: 9) J. Danišienė sveikino savo ir O., ir A. Šulaičių vardu; 10) Lietuvos pulkininkas Sperauskas; 11) Inž. A. Mačionis — Inžinierių-Architektų vardu; 12) Albinas Akelis su žmona (Bronės Spudienės sesers sūnus buvo atvykęs iš Kalifornijos); 13) žurnalistas Jonas Kiznis; 14) Vincas Zaveckas; 15) O. Juozėnienė — Lietuvių Darbininkų Draugijos vardu.

Daug gražių, brangių, neužmirštamų nudirbtų darbų prisiminta ir malonių žodžių pasakyta ne dėl to, kad Bronė Spudienė, baigė 70 metų, o dėl to, kad gyvenai ne tik sau, kad plūstai tiek, kiek galėjai kitiems ir savo tėvynėi gera darydama.

Bronė niekad nesigėdino pasisakyti, kad esanti lietuvaitė. Apsirengusi tautiniais rūbais, rankas susirakinusi lenčių gėjai Penkta Avenue, parodydama, kad lietuviai pavergti, kad laikomi priepaudoje.

Mūsų tauta negali nusiskusti moterimis. Praeityje mes turėjome garsių, darbščių moterų: sakysim žemaitė, sakysim Petkevičaitė... Visų neišvardinsime, bet viena iš tokių darbščių ir visur esančių yra Bronė.

Minėti gimtadienį yra visada smagu, bet minėti tokį gimtadienį kaip Bronės yra ne tik smagu, bet ir labai garbinga. Kai įvertinami tinkamai visuomeninio gyvenimo darbo nuopelnai, tai ne tik pačiam suaktyvininkui, bet ir jo bendradarbiams džiugu ir malonu. Daugel metų mūsų visų bendradarbiavimas lietuviškoje veikloje visiems yra gražiausi prisiminimai.

Lai ta karūna, kuria buvai apvainikuota 70 metų pagerbimo iškilnėse, neapsunkina Tavo galvelės, nes dar dideli darbai laukia Tavęs — nesustoti kelyje ir tęsti visuomeninę veiklą.

Linkių visoms moterims dirbti taip, kaip Bronė dirbo. Prie tų visų gražių linkėjimų, kurie Bronėi buvo pasakyti pagerbimo parengime, linkių, kad dar ilgai galėtumėte neapleisti visuomeninių dirvų.

Baigiu šias eilutes O. ir A. Šulaičių žodžiais: — Dar kartą karštai sveikinu su Tavo garbinga 70 metų sukaktimi ir nuosirdžiai linkiu ištvėrmės, neišsekamos energijos ir toliau stipriai vadovauti Lietuvių Darbininkų Draugijai, visus kitus Tėvynės naudingus darbus dirbti ir Tavo visais gražiais darbais save vainikuoti!

Ilgiausią metų!

Jonas Gaidys

ATTAISYMAS L.

ENCIKLOPEDIJOS ŽINIŲ

Lietuvių Enciklopedijos tome XXVIII, pusl. 387, iš viršaus eilutė 23 yra klaidingai atspausdinta metai. Turi būti: — Spudienė-Ramanauskaitė Bronė (g. 1904 metais).

B. Spudienė paklausta, kodėl L. Enciklopedijoje yra kita gimimo data negu Jūs pati minėjote? Atsakė, kad ji nieko nežinojusi, jog Enciklopedija apie ją rašo, bet ji prisimena, kad Antanas Bendorius atsitiktinai

klausinėjo, nepasakydamas ką jis darys su tomis žiniomis, todėl Spudienė juokaudama sakė nežinanti ar ji gimusi antrais, ar ketvirtais. Bendorius pasakęs tegal bus per vidurį; gimusi 3 metais. Štai kodėl atsirado klaidą.

Jonas Gaidys

EMIGRANTO DALIA IR IŠEIVIO DALIA

(Atkelta iš 4 psl.)

knogos "Dvidešimt viena Veronika", Londonas, 1971 m.

Juozas Kralikauskas — buržuazinis emigracinis rašytojas. "Kanados aukso kasyklose", iš "Urvinių žmonių" romano, Čikaga, 1954 m.

Antanas Škėma — buržuazinis emigracinis rašytojas. "Nostalgija", iš jo raštų pirmo tomo, išleisto 1967 m. Čikagoje.

Alė Rūta — buržuazinė emigracinis rašytoja. "Atplaukiau į pinigus ir laimę", iš romano "Kelias į kairę", Cleveland, 1964 m.

Marius Katiliškis — emigracinis buržuazinis rašytojas. "Paukščiai" iš "Šventadienis už miesto", Čikaga, 1963 m.

Nijolė Jankutė-Užubalienė — jaunosios kartos emigracinė rašytoja. "Budyne", iš Lietuvių beletristikos antologijos, Čikaga, 1965 m.

Danutė Brazytė-Bindokienė — jaunosios kartos emigracinė rašytoja. "Tai ir ji maištavo?", iš romano "Viena pasaulyje", Čikaga, 1971 m.

Kazys Almenas — jaunosios kartos emigracinis rašytojas. "Egzaminai" iš apsakymų "Gyvenimas — tai kekę vyšnių", Čikaga, 1967 m.

Aleksandras Bauža — tarybinis lietuvių rašytojas. "Svetimose žuvėdros" iš "Nailoninė suknelė", iš "Kur mėlynas dangus", apsakymai, Vilnius, 1971 m.

Halina Korsakienė — tarybinė lietuvių rašytoja. "Gimtosios žemės kvapas" iš "Neapsvjestoji mėnulio pusė", apsakymai, Vilnius, 1969 m.

Jonas Dovydaitis — tarybinis lietuvių rašytojas. "Pavojaingas žveriuokas" iš "Literatūros ir meno", 1970 m. Nr. 35.

Albinas Morkus — lietuvių emigracinis ir tarybinis rašytojas. "Pirmas vakaras" ir "Susitikimas", apsakymai, Vilnius, 1965 m.

Vladas Dautartas — tarybinis lietuvių rašytojas. "Ferma prie Grand Riverio", "Literatūra ir menas", 1970 m. Nr. 11.

Romualdas Lankauskas — tarybinis lietuvių rašytojas, "Ant dundandžio kranto" iš novelių rinkinio "Šiaurės vitražai", Vilnius, 1970 m.

Romualdas Narėnionis — tarybinis lietuvių rašytojas. "Paskutinis laiškas", iš "Literatūra ir menas", 1972 m. Nr. 15.

Tai šių rašytojų beletristikos išspausdinta "Emigranto dalies" knygoje.

Kitą kartą — žvilgsnis į panašaus vardo, bet skirtingo žanro, knygą, pavadintą "Išieivio Dalia", kurią parašė Juozas Kapčinskas.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Nugalėtojas visa tai paveldės, ir aš būsiu jam Dievas ir jis bus man sūnus". — Apr. 21:7.

Čia kalbama ne apie Kristaus sužadotą Evangelijos amžių, bet apie tuos, kurie, klausydami Viešpaties balso pasidarys jo avimis Tūkstantmečio amžiaus pabaigoje. Apie juos yra parašyta Mato Ev. 25 sk. "Tuomet karalius tars tiems: Eikite mano Tėvo palaimintieji, paveldėkite jums nuo pasaulio įkūrimo priruoštą karalystę". Šitie paveldės ne dangiškus pažadus, bet žemę, kuri pradžioje buvo duota Adamui, kurią jis savo nepaklusnumu prarado sau ir savo palikuonims. Dievo paskirtu laiku Viešpatis Jėzus viską atpirko ir, atseitimo laikams atėjus, sugrąžins paklusniesiems visa, kas buvo prarasta. Psalmėje 37-jė parašyta, kad "kantriai laukiantys Viešpaties gaus tėvynystės žemę".

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Tel.: Grovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel.: TOWNhall 3-2108-5

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖ AUTOMOBILAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6345 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAKŠTOMAS VIETA
REpublic 7-3600 REpublic 7-3601

EUDEIKIS GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

B
Be sure
to drown
all fires.

CAUSE
OF
MOST
FOREST
FIRES!

Jau kuris laikas atspausdinti ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Abrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1899-1999) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvius, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, ištelti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentai katalikiškų, socialistinių, laisvamanų ir kitų organizacijų atlikti darbai, išteltos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį, arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pasiųsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NELINKSMI SKAITYMAI

Rimti ženklai rodo, kad mūsų žemės klimatas kinta nepageidaujama kryptimi

Du parinkti Chicago Tribune bendradarbiai — reporteris William Mullen ir fotografas Ovie Carter buvo išsiųsti desimties tūkstančių mylių kelionei į bado sritis Afrikoje ir Indijoje ir grįžo su labai nedžiuginančiais pranešimais, būtent, kad visame mūsų žemės kamuolyje kinta oras ir kinta gamtai nenaudinga prasme: tas kitimas didina dykumas, naikina pasėlius, mažina derlius ir skatina badą ir mirtį...

Indijos fermerių didvyrių ir stebukladariu vadinamas agronomas Dr. M. S. Randhava savo kabinete pro langą rodydamas sunkiu rūku aprauktą šiaurinės Indijos dangų labai rimtai pasakė:

"Tokio dangaus kaip dabar niekuomet anksčiau nematydavau"...

Dangus, tikrai, buvo rusvai pilkas, toks pasidarys nuo dulkių, kurias vėjas sukėlęs sausros per-

džiointos vakarinės Indijos srityse, išmetęs į atmosferą atnešė per porą šimtų mylių.

Sausra prieš žaliąją revoliuciją

Dr. Randhava, viso pasaulio agronomų vadinamas stebukladariu, išaukęs Indijoje "žaliąją revoliuciją", dabar buvo rimtai susirūpinęs. Jo didysis eksperimentas padidinti Indijos žemės ūkio produkciją, prieš trejetą metų puikiai pasisekęs, dabar — dėl oro keistų kaprizų — nuėjo niekais. Ne tik Indijoje, bet ir visur kitur pasaulyje mokslininkai renka faktus apie oro globalinį kitimą, ir tie faktai ne vien stebina, bet ir gąsdina. Faktai rodo, kad pasėlių augimo sezonai pasaulio našiausiose agrikulūrinėse srityse trumpėja arba nebesilaiko "tvarkos". Ir tie oro kitimai yra tiek drastiški, kad mokslininkai pradeda įsitiškinti, jog pasaulio klimatas kinta. Indijoje, pavyzdžiui, kurios tūlos dalys metal iš metų nukenčia nuo sausrų arba liūčių, šiemet reikia skaičiuoti tikra katastrofą. Milžiniški plotai vakarinėje ir pietrytinėje Indijoje yra sausras kepte, iškepti, tuo pačiu metu kai kiti milžiniški plotai šiaurės rytų srityse skęsta potvyniuose. Reikšminga tai, kad derlingiausios Indijos Pundžabo ir Haryanos teritorijos, kurios daugiausia pagaminavo maisto, šiemet gavo vos pusę normaliai gaunamo lietaus. Šiose dvejose valstijose Dr. Randhava ir pravedė vadinamą "žaliąją revoliuciją", keleriojai padidinant derlius — tiek, kad Indija, vi-

saia laikais buvusi maisto užsieniuose pirkeja, pati buvo tapusi maisto užsieniams parduveja. Šiemet visa tai atvirto blogojon pusėn. Dėl sausrų ekspertai spėja, kad net šių dviejų geriausių valstijų šiuometinis derlius bus 30-50 nuošimčiai mažesnis kaip buvo pernai.

Oras pastebimai pasikeitęs

Šiemet oras yra pastebimai pasikeitęs ir kitose šalyse — neegorjoje pusėn. Kanada prisibijo, kad jos šių metų kviečių derliaus bus blogiausi nuo 1961 metų. Šiemet žiemos sezonas per daug ilgai nusitęsė, taip, kad tūkstančiai ūkininkų pavasarį nebegalėjo laiku pasėti. JAV-bių Vidurvakarių valstijos šiemet labai nukentėjo nuo ypač žiaurios sausras, kokios nebebuvo nuo 1980 metų, pavadintų "dulkio dubeniu" metais.

Sovietų Rusija kaip ir jos satelitai irgi nepatenkinti šių metų klimatu: vienu lijo per daug, kitur negana. Kinija nors pati nesiskelbia, bet žvalgybos satelitai pastebėjo, kad ir valgytojais skaitlingiausia valstybė turėjo prastus metus.

Kai Kanada, Jungtinės Valstybės, Rusija ir Kinija turi nepriteklių, tai visas pasaulis turi rimtą nepriteklį, tvirtina ekspertai analistai, kurie išstudijavę pasaulio žemėlapis pažėgė išsimaistinti prie šurpaukiančių išvadų dėl dabartinės padėties.

Išsibaigę pasaulio grūdų atsargos

Prieš trejetą metų pasaulis turėjo javų derliaus perversį toki, kad bėdos atveju turimomis atsargomis visam pasauliui maisto būtų užtekę 50 dienoms. Tai buvo patenkinama atsarga, iš kurios katastrofų atvejais galimai būtų maistu aprūpinti baubantys kraštai ir maisto produktų kainas išlaikyti palyginamai neaukštas. Bet nelaukiant, netikėtai ir staigiai pradėjo keistai keistis oras, sumažindamas arba visiškai sunaikindamas pasėlius ir derlius visuose pasaulio kontinentuose. Žmonės Afrikoje, Indijoje, Centrinėje ir Pietų Amerikoje jau badauja. Romoje prasidėjusioje mitybos klausimais konferencijoje, kurioje dalyvauja 140 valstybės, apskaičiuota, kad šiuo metu pasaulyje badauja apie 480 milijonų žmonių.

Turėtoji 50 dienoms grūdų atsarga išgastai sparčiai mažėja ir praėjusį pavasarį maisto atsargų ekspertai rado, kad jų atsargų bebūvo likę 27 dienoms. Ekspertų paskatinti, valdžijų pareigūnai ir maisto kainų kilimo pagundyti ūkininkai visur kiek išgalėdami padidino javų pasėlius. Tačiau pasaulio klimatas lyg tyčia ne tik nepagerėjo, bet dar labiau pradėjo keistai elgtis. Wisconsinio universiteto Aplinkos studijų instituto direktorius klimatologas Reid Bryson, išstudijavęs klimato judėjimą ir kitumus per mažiausiai 100,000 metų pasakė, kad ateinantį pavasarį maisto atsargos bus sumažėjusios iki 8 dienų. Nenorėdamas pasidaryti "sūdos dienos pranašų", savo pareikšime Senato komitetui dar šių metų pradžioje jis perspėjo, kad mūsų planetos žemės klimatas kinta ir kinta tokia kryptimi, kuri nieko gero nežada... Jis pranašauja, kad iki šio šimtmečio pabaigos dėl maisto nepritekliaus mirs apie pusė bilijono žmonių. Deja, Bryson nėra vienas; tokių pat išvadų prieina ir visi kiti pasaulio klimatologai.

Ledynai tirpsta ar didėja?

Klimatologai (klimatą studijuojantieji mokslininkai) susėkė, kad labai yra pasmarškę poliariniai vėjai, kurie didelėse aukštybėse pučia per šiaurės ir pietų ašigalius, kontroliuodami vėjų kryptis visose pasaulio dalyse. Mokslininkai prieina išvados, kad padidėję poliariniai vėjai pakeitė tvarką ekvatorių vėjų, kurie normaliai sukelia ir atneša monsuno lietus Afrikai, Indijai ir Pietų Amerikai. Monsuno (Monsoon) lietus, kurie

Sheila Rabb Weidenfeld, dirbusi kaip televizijos direktorė Washington, paskirta ponios Betty Ford spaudos sekretore, vietoj Helen McCain Smith, kuri buvo ponios Nixonienės sekretorė.

normaliai nuo nepamenamų laikų lydavo minėtuose kontinentuose, paskutiniaisiais metais arba krinta toliau pietuose arba išsilyja jūrose, sausumo nebeapsiekdami. Tose, monsuno drekinamose šalyse gyvena didesnė žmonių dalis, kurios egzistenciją palaikydavo monsūnas. Be monsūno tie kraštai virstų išdžiūvusiomis dykumomis, kurioms vilgyti įsivesti irigacijos sistemos ty kraštų gyventojai nepajėgtų.

Kita misterija su mūsų planeta yra "ledo kepurės", tai yra ledynai ašigaliuose. Dar neseiniai kai kurie klimatologai teigia, kad ledo "kepurės" ašigaliuose rodo tendenciją sutirpti ir pakilus okeanų vandeniui aptvindinti pajūrius — pamaris, užliejant daugelį miestų ir apgyventų sričių. Dabar jau skelbiama, kad poliariniai ledynai nemažėja, o auga ir klimatologų nuomone ateina trumpesnių pasėlių augti sezonų gaidynė ir išvadoje žemės ūkiui tinkamų plotų mažėjimą, ypač Kanadoje, ir Jungtinėse Valstybėse, o šios dvi šalys iki šiol buvo daugiausiai produktų auginančios pasaulio maistintojos.

Prie dviejų svarbiausių ryškėjantių pavojų žemėje — monsunų tvarkos suirimo pietuose ir žiemų ilgėjimo bei žiaurėjimo šiauriniame pusrutulyje nerimą keliantis yra trečias reiškinys, tai globalinis temperatūros kritimas. Apskaičiuota, kad per praėjusius 25 metus visos žemės temperatūra nukrito 7 laipsniai... Klimatologas Bryson ir kiti išskėlė teoriją, kad dėl viso to kalti yra ne dangus ir ne gamta, o patys žmonės, kurių civilizacija pavojingai užtersė orą — atmosferą, per kurią pasunkėja saulės šilumai pasiekti žemę. Iš atmosferos teršalų pikčiausias esąs kasdien ir visur plačiausiai vartojamas švirkštalas, vadinamas aerosolu. Kitas didelis atmosferos švarumo priešas minimos žemės dulkės, kurios gaminamos moderniomis mašinomis ariant milžiniškus pasėlių laukus, kai vėjas išneša jas į aukštybes.

Tyčia nutylėta ar užmiršta pasakyti, kiek žemės atmosfera užteršta prisideda motorvežimiai ir industrija.

(b. d.)

DAUGIAU UŽUOJAUTOS PIKTADARIŲ AUKOMS

Chicago advokatas George Burditt, respublikonų kandidatas į senatorius, apkaltinęs teisingumo sistemą, kuri esanti visišškai "sugriuvusi", reikalauja naujų priemonių kovai su kriminalu, kad piktadariai būtų greičiau sugauti, nutiesiami ir inkarperuojami (uždarami kalėjimuose). "Reikia parodyti daugiau užuojautos piktadarių augimui, mažiau piktadariams. Piktadariams pašalinti iš gatvių reikalingos griežtesnės bausmės", sako Burditt.

• Atrieda ridulys, visai nedidelis, per lieptinį tiltą su statine miltų. (Zirniai)

TRUMPAI

— Vilija Slivinskaitė iš Palos Heights yra Southwest simfoninio orkestro violončelistė. Lapkričio 16 d. orkestras pradės koncertų sezoną.

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

MATURE WOMAN
to do housekeeping and care for 2 small children. Live in or out. References. English necessary. 481-8962.

MISCELLANEOUS
Ivairūs dalykai

PARDAVINĖJŲ ASTROLOGIJOS IR OKULTIZMO KNYGAS

ir duodu patarimus kasdien nuo 3:30 po pietų iki 7:00 val. vakaro, o šeštadieniais nuo 11:00 val. ryto iki 7:00 val. vak.

Panelė ELINORA JAKSTO.
2517 WEST 71 ST., CHICAGO, ILL.
TEL. 471-1262.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

PENSININKŲ išuomavimas kambarys 1-me aukšte Marquette Parke. Galima naudotis virtuve. Tel. 925-1943.

— Lietuvių Diena Mokslo ir Pramonės Muziejuje bus gruodžio 10 d. Kaip visuomet, muziejaus įvairių tautų kalėdinių eglučių parodų žymia vieta užims lietuviškais šiaudinukais papuošta eglė. Restoranuose bus patiekiami lietuviški valgiai, o vakare, 7:30 val., muziejaus auditorijoje, specialią programą atliks Jaunieji Lietuvos Vyčiai.

— Maria aukšt. mokyklos vadovybė gavo 300 dol. premiją už tinkamą priežiūrą nuosavybės ir jos aplinkos iš Republic Federal S. & L. b-vės, kuri ruošė konkursą. Tokia pat premiją gavo Leonardas Janis. Po 100 dol. gavo Romas Maldūnas ir Walteris Markūnas, visi iš Marquette Parko apylinkės.

— Curie aukšt. mokyklos Garbės mokinį sgrausose yra daug lietuvių ir lietuvių: Leonas Apanas, Andrius Augustinas, Juozas Balticas, Paulius Baltušis, Judy Bardytė, Anita Barumtė, Ray Gillis, Jonė Karužaitė, Irena Kasparaitytė, Yvonne Sebastian, Susan Shizas, Liana Zukauskaitė, Dolores Dybaitė, Robertas Kilinskis, Michalina Mankutė, Renatė Schischat, Patricia Vaitukė, David Valauskas, Rimas Viktoris, Valdemaras Zukauskas, Lori Drish, Katrė Girkantaitė.

— Europietiško Futbolo — Soccer komanda yra sudaroma iš geriausių žaidėjų, dabar žaidžiančių įvairiuose klubuose. Šios sporto šakos žinovai sako, kad komanda po trumpos treniruotės, bus pajėgi žaisti su geriausiais užsienio klubais. Žaidimas kasmet vis daugiau įgyja populiarumo Amerikoje. Kai kuriuose universitetuose, kolegijose ir aukštesnėse mokyklose yra sudaromos futbolo komandos. Chicago Quigley South aukšt. mokyklos futbolo komandoje žaidžia Miss Beverly Tuitt.

— Chicago Policijos Departamentas skelbia viešas įvairių daiktų varžytines lapkričio 23 d. 10 val. Chicago amfiteatre, 4200 So. Halsted St., šiaurinėje salėje, įėjimas pro 2-trus vartus iš aikštės. Daiktus galima apžiūrėti lapkričio 22 d. 2-4 val.

— Antano Nako tapybos darbų paroda vyksta Chicago Centrinės bibliotekos skyriuje, 6120 So. Kedzie Ave. Ištatyta 30 spalvingų paveikslų, nutapytų įvairia technika. Paroda tęsis iki š. m. gruodžio 9 d. Kviečiami visi atsilankyti.

— Abramavičienė Marija, uoli daugelio draugijų veikėja, yra operuota Billings ligoninėje, 950 E. 69th St., Chicagoje, kamb. 414, 4 aukštas. Lankymo valandos 2-8 val. vak. Telef. 947-1679. Linkime greito pasveikimo.

• Šakių klubas kviečia ir tradicinę Derliaus šventę lapkričio 9 d. 7:00 val. vakaro Vyčių salėje. Bus programa ir Adolfo Ramonio orkestras. Rezervacijos telefonais: 476-4310 ir 847-3856 ir prie įėjimo. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS

DEL VISU INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS - NOTARLITAS - VERTIMAI

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

DIDELIS SKLYPAS, 5 kamb., būgalo, 63 ir Whipple. Retas pirkinybės nebrangiai.

2 PO 6 SU 3 MIEGAMAIS. Švarus, geras, teisinga kaina. Marquette Parke. Puiki proga lietuviui.

4 PO 5 ANT 40' sklypo Marquette Parko apylinkė. Naujas šildymas. Reikia sutvarkyti palikimą.

PENKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATALPOS. Gražus namas Marquette Parke centre. Palikimas — reikia skubiai parduoti.

SIMAITIS REALTY

Tel. 436-7878

2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)

HOT SPRINGS, ARKANSAS

LOYD REAL ESTATE

624 PARK AVE. 501 — 623-4446

Retirement Homes in the middle twenties and up. Views include mountains, valleys and lakes. Some close to everything.

BY OWNER - 6 room brick ranch, attached garage. Full basement. Patio and pool. 589-7193

— Ema ir Anthony Petrachai, Willow Springs, Ill., atostogauja Havajų salose. Iš ten jie siūnia gerus linkeėjimus.

— III JAV ir Kanados Teatro Festivalis yra dedikuojamas 30 metų išeivijos sukakčiai atžymėti. Prie jo pasiekimo prisidėkime visi, iškilusios kainos reikalauja didelių išlaidų, o biilių kainos paliktos tos pačios kaip prieš 3 metus. Paremkime aukomis — visų prašome. Aukąs siųskite šiuo adresu: III Teatro Festivalis, 8457 S. Pulaski Rd., Chicago, Ill. 60652. Rengėjas — Lietuvių Bendruomenė. (Pr.)

— R. Viliaus poezijos knyga "Vakarų vėjai" dar galima gauti Naujienose. 114 pusl. gražiausios poezijos, tik \$5.00. Knyga bus pristatyta paslaugos pignigis pošto perlaida arba čekiu. (Pr.)

— Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietiais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavergtiesiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir palikti įvairių tipų bendradarbiuotojus visiškai laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politiko laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jūbilinejais metais padvigubinti skaitytojus. (Pr.)

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis

3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654

St. Paul Fire and Marine Company

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisyimas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: REPUBLIC 7-1941

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis

3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654

St. Paul Fire and Marine Company

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisyimas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: REPUBLIC 7-1941

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis

3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654

St. Paul Fire and Marine Company

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisyimas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: REPUBLIC 7-1941

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis

3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654

St. Paul Fire and Marine Company

KAI NORITE SĖDEVŲ

2 BUTŲ 18 METŲ MŪRAS, tviska iš lauko ir viduj. Art. Maria High, \$34,000.

3 BUTŲ OCTAGON originalas, modernus viduj, 3 auto mūro garažas, gražiam Marquette Parke, \$46,500.

2 BUTŲ MŪRAS, nauji 2 gazu šildymai, garažas. Arti mūsų, Laisvas už \$32,000.

2 BUTŲ MŪRAS, 2x5 atskiri šildymai. Prie parko. \$26,000.

10 BUTŲ MŪRAS, naujas gazu šildymas, alumi. langai, 60 pėdų loto, 2 auto mūro garažas, virš \$17,000 pajamų. Arti mūsų, \$77,000.

MEDINIS APKALTAS 2 butų svarus namas, naujas gazu šildymas 55 pėdų loto, garažas, Marquette Parke, \$13,500.

DIDELIS 5 KAMBARIŲ OCTAGON mūras, kabinetu virtuvė, naujas gazu šildymas, garažas. Prie "Paramos". \$22,500.

3 BUTŲ MŪRAS ir 2 auto garažas. Arti vienuolyno. \$30,000.

4% KAMBARIŲ 16 m. mūras ir garažas. Našlė atiduoda už \$15,000.

2 BUTŲ MŪRAS ir 3 kambaryai bėnsmante, garažas, arti mūsų ofiso. \$28,500.

5 KAMBARIŲ CAPE COD. Alumi. langai, karpetai. Švarus bėnsmantas, 50' loto, 2 auto garažas. Turim raktą. Arti mūsų. \$22,000.

VALDIS REAL ESTATE

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS, ĮVARTŲ DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNAMOJO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irenų mieste ir užmiesty naujus ir perstatu senus visų rūšių namų apšildymo nešius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE., Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

D E M E S I O

62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$112 metams automobilio Liability apdraudimas.

Kreipitis:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE. 523-8775

M. A. SIMKUS

Real Estate, Notary Public, INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

Siuntiniai į Lietuvą

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS

Cia automobilių išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusiu darbininku.

Kainos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. — 776-5888

Anicetas Garbėlauskas, sav.

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEIN

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue